

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Amerikai Egyesült Államok

A) Virginia Keleti Körzetének Bírósága eltiltotta a *Fancybeart*, egy orosz hekkercsoportot a *Microsoft* számítógépeinek hekkelésétől vagy védjegyeinek használatától. A döntést megelőzően a *Microsoft* több ezer rosszindulatú üzenetet azonosított 2016. augusztus óta a csoport 70-nél több irányító és ellenőrző pontjáról.

A bíróság tartósan eltiltotta a *Fancybeart* attól, hogy rosszindulatú szoftvert vagy kódot küldjön felhatalmazás nélkül a *Microsoft* vagy a *Microsoft* fogyasztóinak fertőzésére. A *Fancybear* azonban sohasem jelent meg a bíróságon, hogy védje magát, és így a körzeti bíróság bírójának, *Gerald Bruce*-nak a döntése nem teljesített ítélet volt.

A bírósági győzelem most olyan kivételes hatalommal ruházza fel a *Microsoft*ot, amely lehetővé teszi, hogy meggyengítse az ellene irányuló támadásokat, és törvényesen „irányíthassa és ellenőrizhesse” a hekkerek által birtokolt doménneveket, amelyeket rosszindulatú támadásokra használtak, így a *microsoftinfo365.com* és a *livemicrosoft.net* doménnevet. Ezeknek a helyeknek az eltávolítása, amelyeket a *Microsoft* márkái és védjegyei rendszerint használnak, gyengíti a hekkereket abban, hogy becsapják a felhasználókat, és azok számítógépeire rosszindulatú szoftvert töltsenek le.

„Ezeknek a doménneveknek a birtoklását engedélyezve a *Microsoft* képes lesz irányítani az ezekre a doménnevekre érkező valamennyi közleményt szervereinek biztonsága érdekében, ezzel megsemmisítve minden eszközt, amellyel az alperesek kommunikálnak a fertőzött számítógépekkel” – írta *Jason Norton*, a *Microsoft* igazgatója 2016. augusztusban a bíróságnak.

B) Az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegy hivatala (*United States Patent and Trademark Office, USPTO*) 2017-ben 320 000-nél több hasznossági szabadalmat (*utility patent*) engedélyezett, ami 2016-hoz viszonyítva 5,2%-os növekedést jelent.

2017-ben a legtöbb, 9043 szabadalmi bejelentést az *IBM* nyújtotta be, ami 12%-kal több a 2016-ban számára megadott szabadalmak számánál. A sorban a *Samsung* a második 8893 szabadalommal, ami a *Samsung* számára 6%-os növekedést jelent.

A legnagyobb mértékű, 50%-os növekedést a *Facebook* mutatta 2017-ben, amit 660 megadott szabadalommal ért el, és amivel bekerült az első ötvenes mezőnybe.

A félvezető-szabadalmak listáját a *TSMC* vezeti; őt az *IBM*, majd a *Samsung*, a *Samsung Display*, az *SEL of Japan* és a *Globalfoundries* követi.

---

* Danubia Szabadalmi és Jogi Iroda Kft.

Erős volt a mozgás az önvezető gépkocsik területén. A legtöbb ilyen bejelentést 2017-ben a *Toshiba* érte el, amely a megadott szabadalmak száma szerinti listán a 14. helyet érte el; a *Ford* és a *Hyundai* követte a 15., illetve a 24. helyezéssel.

C) 2017 novemberében az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága (Supreme Court, SC) függőben hagyott szabadalmakkal kapcsolatos ellentmondásokat. Abban a kérdésben kellett volna döntést hoznia, hogy egy szövetségi hivatal (konkrétan az USPTO) házon belüli eljárása szabadalmak érvényességével kapcsolatban sérti-e a szabadalomtulajdonosok alkotmányos jogait. A bírók megosztottsága bizonytalanságban hagyja egy olyan rendszer sorsát, amely magas arányban vezetett szabadalmak megsemmisítéséhez. Az SC-nek ebben a szabadalmi ügyekkel kapcsolatos, évek óta legfontosabb ügyében a kilenc bíró egy órán keresztül hallgatott érveket az USPTO *inter partes* felülvizsgálati eljárásaként ismert szabadalom-felülvizsgálati eljárásról, amelynek az eltörlését eredményező döntés alapvetően megváltoztatná azt az utat, amelyen a szabadalmi vitákat lefolytatják az Egyesült Államokban.

Úgy tűnt, hogy a bíróság három liberális bírója rokonszenvezik a felülvizsgálati eljárással, de a többi bíró – ideértve a konzervatív *John Robertset* és *Neil Gorsuchot* – aggályokat fejezett ki azzal kapcsolatban, hogy a kormány túl könnyen semmisíthet meg szabadalmakat.

A felülvizsgálati eljárások gyors és olcsó utat nyitottak a vállalatok esetében ahhoz, hogy megpróbáljanak érvényteleníteni versenytársak és mások által birtokolt szabadalmakat. Ez különösen érvényes magas technológiai szintű vállalatok esetében, amilyen például az *Apple Inc.* (Apple) és a *Samsung Electronics Co. Ltd.* (Samsung), amelyek szabadalmait gyakran bitorolják. Másrészt híres gyógyszervállalatok, így az *AbbVie Inc.*, az *Allergan plc* és a *Celgene Corp.* a felülvizsgálati eljárást az innováció fenyegetésének nevezték.

Az Egyesült Államok Kongresszusa a felülvizsgálati eljárást a 2011. évi új szabadalmi törvény részeként hozta létre, hogy azzal a nagyszámú, gyenge minőségű szabadalommal foglalkozzanak, amelyeket a korábbi években az USPTO engedélyezett, és amelyek segítettek megerősíteni az ún. szabadalomtrollok üzleti modelljét, amely a szabadalmak alapján nem termékeket, hanem pénzt csinál.

A kérdéses ügy két houstoni olajipari szolgáltatóvállalat, az *Oil States International Inc.* (Oil States) és a *Greene's Energy Group* (Greene's) közötti nézeteltérés kapcsán merült fel. A vita tárgya egy, az olajkutak fúrásánál használt hidraulikus kútfejberendezés szabadalmi oltalma. A felülvizsgálati eljárást megkérdőjelezve az Oil States azzal érvelt, hogy a szabadalmak magántulajdont képeznek, amelyet csak szövetségi bíróság semmisíthet meg, és az adminisztratív eljárások sértik az Egyesült Államok alkotmánya által biztosított jogot egy szövetségi bíróság és esküdtszék általi meghallgatásra. Egy szabadalom megsemmisítéséhez szükséges követelmény magasabb szintű a szövetségi bíróságoknál, mint a felülvizsgálati eljárásokban.

A *Ruth Bader Ginsburg*, *Elena Kagan* és *Sonia Sotomayor* bíró megjegyezte, hogy az USPTO-nak régóta van joga szabadalmakat engedélyezni, és ezt követően megsemmisíteni a helytelenül engedélyezetteket. Az SC-nek 2018. júniusig kellett döntenie az ügyben.

D) 2017. december 7-én új szabály lépett életbe a Szabadalmi Fellebbezési Bíróság (Patent Trial and Appeal Board, PTAB) előtt a jogi képviselő és az ügyfél közötti tárgyalásról, amely a PTAB előtti eljárásokban ugyanolyan oltalmi szintet biztosít az egyesült királyságbeli szabadalmi ügyvivők és ügyfelek közötti kommunikációra, mint amilyen kommunikációs oltalom van engedélyezve az Amerikai Egyesült Államokban gyakorlat folytatására feljogosított ügyvédek számára.

Az új szabály a PTAB előtt folytatott alábbi eljárásokra vonatkozik: *inter partes* felülvizsgálatok, engedélyezés utáni felülvizsgálatok és származtatási eljárások, vagyis nem alkalmazható az Egyesült Államok állami és szövetségi bíróságain. Ennek ellenére örvendetes fejlemény az egyesült királyságbeli szabadalmi ügyvivők számára.

E) Egy jogi vita a Delaware-i Kerületi Bíróságon még az 1980-as évekre visszanyúló szabadalmak miatt indult, amelyben az IBM azzal vádolta az *Expedit*át, hogy az számos szabadalmát bitorolja.

Az IBM ideiglenes intézkedést kért az *Expedia* és annak leányvállalatai ellen.

Az IBM szerint az *Expedia* több milliárd dollárt keresett az IBM alábbi négy szabadalmának bitorlása révén:

- 5 961 601 sz., 1996-ban benyújtott amerikai szabadalom, amely a kommunikációmegőrzést teszi lehetővé;
- 7 631 346 sz. amerikai szabadalom, amelyet 2006-ban nyújtottak be, és olyan módszert szolgáltat, amelynek segítségével kezelni lehet egy szolgáltatóval kötött szerződést;
- 5 796 967 sz. amerikai szabadalom, amelyet 1989-ben nyújtottak be, és amely lehetővé teszi webalapú interfészalkalmazások feldolgozási feladatainak eltolását egy szerverről egy ügyfél számítógépére;
- 7 072 849 sz. amerikai szabadalom, amelyet 1988-ban nyújtottak be, és amely lehetővé teszi webszolgáltatások segítségével hirdetések továbbítását ügyfelek gépeire.

Az IBM azt állítja, hogy 2014-ben megkísérelt tárgyalásokat kezdeni az *Expedit*ával. Mint-hogy azonban licencmegállapodásra irányuló kísérletei eredménytelenek maradtak, kénytelen volt bírósághoz fordulni. 2018. januárban azonban az IBM bejelentette, hogy sikerült megállapodásra jutnia az *Expedia* egy leányvállalatával, a *The Priceline Group*pal. A titkos megállapodás részeként a felek megegyeztek abban, hogy szabadalmi keresztlincenciákat kapnak mindkét vállalat egész világra kiterjedő szabadalmi portfóliójára.

F) *Trump* elnök kinevezte az USPTO új elnökét *Andrei Iancu* személyében.

Iancu 2004-ben lett partnere, majd néhány éve a vezetője az *Irell & Manella* jogi irodának, amely régebben védte *Trump*ot egy szerzőijog-bitorlási ügyben.

Trump döntése azt követte, hogy a hivatal előző elnöke, *Michelle Lee*, aki az USPTO kedvelt vezetője volt, *Trump* beiktatása után távozott a hivatalból.

G) Az *Eagles band* (Eagles) 2017. május 1-jén a Los Angeles-i Szövetségi Bíróságnál bitorlásért beperelte a *Hotel California* nevű szállodát, amely Baja California Sur-ban üzemeltet

egy 11 szobás szállodát, és a HOTEL CALIFORNIA védjegy lajstromozását kérte az USPTO-tól. Az Eagles arra hivatkozott, hogy négy évtizeddel korábban, 1976-ban bemutatta a „Hotel California” című dalt egy akkor forgalomba hozott, azonos című albumban.

A szálloda tulajdonosa 2017. júniusban válaszolt a keresetre, leszögezve, hogy teljesen alaptalan azt állítani, hogy egy 11 szobás szálloda félre akarja vezetni az utazókat, azt sugallva, hogy ingatlana kapcsolatban van a zenészcsapattal.

A szálloda arra is hivatkozott, hogy a zenészek régen lemondtak védjegyjogaikról, mint-hogy a „Hotel California” dal bemutatása óta négy évtizedet vártak azok érvényesítésével. „Valószínűtlen, hogy a felperesek védjegyeinek bármilyen állítólagos használata zavart, becsapást vagy félreértelmezhető közlést jelentene” – közölte az alperes a bíróságnál benyújtott beadványában.

A hotel visszavonta az USPTO-nál benyújtott védjegybejelentését, ezt követően a felek megegyeztek, és az Eagles is visszavonta bírósági keresetét.

H) A Marley családi vállalatok a *Hope Road Music Limited* és a *Hope Road Merchandising LLC* (a továbbiakban: Marley) 2012-ben védjegylicenc-megállapodást kötöttek a *Jammin Java Corp.*-pal (JJC), amelyben engedélyt adtak a JJC számára, hogy MARLEY elnevezésű kávé árúsítson. A Marley azonban 2016 júniusában felmondta a hosszú időre kötött licencszerződést arra hivatkozva, hogy nem kaptak licenccdíjat. Emiatt a felek 2016-ban hat hónapos licencmegállapodást kötöttek; a JJC azonban továbbra sem fizetett licenccdíjat, de tovább is használta a MARLEY nevet.

A Marley-nak emiatt 2016. augusztusban eleget lett, és elhatározta, hogy pert indít a JJC ellen. 2017 elején 2,46 millió USD kártérítést kért azon az alapon, hogy a JJC 2016 júliusától 2017 januárig ennyit keresett a jogtalan eladásokból.

A JJC ellenkeresetet indított többek között állítólagos szerződésszegésért és jövőbeli gazdasági előny veszélyeztetéséért.

Stephen Wilson bíró döntésében megállapította, hogy az alperes felelős a felperes védjegyének bitorlásáért. A felperesek bizonyítani tudták, hogy a JJC 2016. decemberben még használta üzleti tevékenysége során a MARLEY megjelölést.

A JJC elnöke, *Anh Tran* a bírósági tárgyaláson elismerte, hogy licencia nélkül a vállalat nem tudna eleget tenni különböző szállítási és elosztási kötelezettségeinek, elvesztenié fogyasztóit, és kénytelen lenne felmondani személyzetének.

A bíróság döntése szerint megalapozott volt a Marley kárigénye, és JJC-t 2 458 835,20 USD kártérítés megfizetésére kötelezte a védjegybitorlásért.

Argentína

A Szövetségi Fellebbezési Bíróság Polgári és Kereskedelmi Ügyek Tanácsa 2016. október 4-én helybenhagyta az alsófokú bíróság döntését, és a *Iannicello Marcelo Augusto v. Embajada de Suiza en la República Argentina* (Svájc argentinai követsége) ügyben eluta-

sította az Iannicello kérelmét a CABAÑA SUIZA (svájci kunyhó) lajstromozása iránt a 29. áruosztályban.

A Iannicello lajstromozási kérelme ellen felszólalt Svájc követsége az argentin védjegy-törvény 3. cikkének (d) és (g) alszakasza alapján, amelyek tiltják félrevezető, valamint olyan védjegyek lajstromozását, amelyeket többek között külföldi nemzetek által használt emblémák képeznek. A felszólaló kifogásolta, hogy országának hivatalos nevét kívánták lajstromoztatni, amely nem lajstromozható, és ami odavezetne, hogy a fogyasztók önműködően társítanák az ország nevét svájci minőségű vagy olyan termékekkel, amelyek svájci vállalatoktól vagy közösségektől származnak.

A felperes Iannicello felajánlotta, hogy korlátozza bejelentését „hideg húskra, hideg felvágottakra, füstölt húskra és hústermékekre általában” a 29. áruosztályban. Megegyezés hiányában a Iannicello bírósági eljárást kezdeményezett, hogy megszabaduljon a felszólalástól.

A Iannicello a Szövetségi Bíróságnál azzal érvelt, hogy földrajzi neveket lehet lajstromoztatni védjegyként mindaddig, amíg azok nem eredetmegjelölések és/vagy félrevezető kifejezések, amiről itt nem volt szó. A felperes kitartott amellett, hogy a spanyol „Suiza” szó (Svájc vagy svájci) csokoládéokra vagy óragyártásra emlékeztet, de nem hideg húskra. Emellett a tisztességes kereskedelmi gyakorlatra vonatkozó törvény szerint a termékeken fel lenne tüntetve az „argentínai ipar” vagy „argentínai termék” jelzés, amely kizárná a fogyasztók minden kétségét a termékek valódi eredetét illetően. A felperes arra is rámutatott, hogy az Argentin Szabadalmi Hivatal engedélyezte a következő védjegyek lajstromozását: LA CASA DE FRANCIA (Franciaország háza), LA MAISON DE FRANCE (Franciaország háza), MONACO a 30., illetve a 29. áruosztályban, valamint a következő további védjegyeket: GRANJA SUIZA (svájci farm), SODA LA SUIZA (svájci szóda), 1894 CHOCOLATERIA FAMILIA SUIZA (svájci család csokoládéüzlete 1894), amelyek ellen a svájci követség nem szólalt fel.

Az alperes azzal érvelt, hogy a felperes nem bizonyította törvényes érdekét, és hogy a „Suiza” szó nem csak a csokoládéra vagy az órakészítésre emlékeztet. Arra is utalt, hogy idegen nemzetek nevét védeni kell. Visszautasította az „argentínai ipar” kifejezés használatát, és egyéb törvényes tilalmakat említett, amelyek gátolták a felperest abban, hogy a „Suiza” szót használja termékein. A követség arra is rámutatott, hogy a más országok nevét magában foglaló védjegyek lajstromozása nem volt fontos, és elutasította a „Suiza” szót tartalmazó egyéb védjegyek létezésének elismerését. Arra is utalt, hogy a követség más védjegyek ellen is felszólalt.

Az alperes továbbá rámutatott arra, hogy 2006-ban az Argentin Nemzeti Szőlészeti Intézet (spanyol rövidítése INV) felszólalt Kanadában az ellen, hogy egy importőr lajstromoztassa a TIERRA ARGENTINA (argentin föld) védjegyet. Ennek a védjegynek a használata nemcsak hogy sértette a nemzeti szőlészeti szektor érdekeit, hanem sértette a nemzetközi törvényeket és szerződéseket is. Ezért ha az argentin állam külföldön meg tudta akadályozni az „Argentine” szót tartalmazó védjegyek lajstromozását, hasonlóképpen nem hagyhatja figyelmen kívül más államok védekezését.

Az elsőfokú bíró elutasította a keresetet, ami ellen a felperes a Szövetségi Fellebbezési Bíróságnál nyújtott be fellebbezést arra hivatkozva, hogy a Szövetségi Bíróság nem vette figyelembe, miszerint ő (a felperes) bizonyította törvényes érdekét.

A fellebbezési bíróság fenntartotta az alsófokú bíróság döntését. Elemezte, hogy mi érthető „törvényes érdek” alatt, és megállapította, hogy az argentin védjegy törvény szerint nem kellett kereskedőnek lenni ahhoz, hogy valaki védjegytalimat birtokolhasson, de rendelkeznie kellett törvényes érdekekkel ahhoz, hogy megtarthassa az oltalmat mind egyének, mind vállalatok esetében.

Ezenkívül megállapította, hogy az argentin védjegy törvény 4. szakaszában szereplő törvényes érdeket tágan kell értelmezni, és ennek megfelelően a törvényes érdeket elismernék, ha a bejelentő bizonyítaná többek között a védjegy lajstromozással szerzett hasznát, ami tükröződik kereskedelmi tevékenységében.

A felperes állításai csupán a védjegy lajstromozásában említettek törvényes érdekét, mert sok olyan védjegy lajstromozás van, amely magában foglalja külföldi országok nevét. Ezt mellékesnek tekintve nem lehet figyelmen kívül hagyni semmilyen kísérletet olyan védjegy lajstromozása iránt, amelynek fő eleme egy eredet helye, vagyis egy ország és/vagy körzet és/vagy földrajzi terület neve, amely erről a területről származó terméket jelöl meg, és amelynek a tulajdonságai kizárólag vagy lényegileg a földrajzi eredetnek tulajdoníthatók.

Ezért a fellebbezési bíróság megállapította, hogy egy földrajzi nevet nem lehet védjegyként lajstromozni, ha szükségszerű kapcsolat van a termék, a földrajzi név és a védjegyként javasolt név között.

Végül megállapította, hogy – bár a lajstromoztatni kívánt védjegy két kifejezést tartalmazott – a kulcsszó ebben az ügyben a „Suiza” volt.

Mint hogy a felperes nem szolgáltatott érvényes okokat annak igazolására, hogy igazolja lajstromozási kérelmét, a fellebbezési bíróság azon a nézeten volt, hogy a CABAÑA SUIZA védjegy ellentmond az említett jogi elvek szellemének, ami megfosztja a felperest minden jogi érdektől. Ezért a bíróság megerősítette az alsófokú döntést.

Ausztrália

A *Nichia Corporation* (Nichia) *v. Arrow Electronics Australia Pty Ltd* (Arrow)-ügy a „contains” (tartalmaz) szó jelentésén fordult meg, és az ilyen igényponti kifejezések fontosságát szemlélteti az ausztrál gyakorlatban.

A Nichia a tulajdonosa a 720 234 sz., 1997. július 29-én benyújtott, fénykibocsátó készülékre vonatkozó ausztrál szabadalomnak. A Nichia beperelte az Arrow-t az (1. igényponttól függő) 3. igénypont bitorlásáért Tajvanon gyártott LED-termékekkel kapcsolatban, amelyeket az Arrow importált és árusított Ausztráliában.

Az Arrow ellenintézkedésként különböző okok, így kézenfekvőség alapján a szabadalom megsemmisítését kérte.

A szabadalom leírása fénykibocsátó diódát ismertet, amely egy fénykibocsátó komponens által kibocsátott fény hullámhosszát átalakítja, és fehér fényt bocsát ki.

Az 1. és a 3. igénypont fontos részeit az alábbiakban adjuk meg.

1. Fénykibocsátó eszköz, amely tartalmaz... egy foszfort (fénykibocsátó anyagot), ... ahol ... az említett fénykibocsátó anyag egy garnet (fluoreszkáló anyagot tartalmazó szilikát), amely legalább egy elemet foglal magában az Y, Lu, Sc, La, Gd és Sm elemeket tartalmazó csoportból, és legalább egy elemet kiválasztva az Al, Ga és In elemeket tartalmazó csoportból, és amelyet cérium aktivál.

3. Az 1. igénypont szerinti fénykibocsátó eszköz, ahol a foszfor egy

$(\text{Re}_{1-r}\text{S}_{mr})_3(\text{Al}_{1-s}\text{Ga}_s)_5\text{O}_{12}:\text{Ce}$ ... általános képletű fluoreszkáló anyagot tartalmaz.

A Nichia 2014-ben kérte a bíróságot, hogy tiltsa el az Arrow-t szabadalmának bitorlásától. A bíróság megállapította, hogy az Lu, az Sc és az In az elsőbbségi irat 1. igénypontjában nem volt kinyilvánítva, vagyis az 1. igénypont a találmány többféle alakját határozta meg, és több elsőbbségi időponttal rendelkezett. A 3. igénypont egy sajátos fluoreszkáló anyagot határozott meg, amely nem tartalmazott Lu-t, Sc-t és In-ot, és az 1996. július 29-i legkorábbi elsőbbségi időpontra volt jogosult.

A bíróság az igénypont „tartalmaz” (contains) szavát kimerítő módon értelmezte, úgy-hogy az igényelt foszfor a 3. igénypont általános képlete által képviselt egyetlen fluoreszkáló anyag volt, és nem ez a fluoreszkáló anyag egy vagy több más fluoreszkáló anyaggal.

Yates bíró a leírásban a szokásos LED-ekben használt fluoreszkáló anyag állapotromlásával kapcsolatban a leírásban ismertetett problémákat vette szemügyre, és arra a következtetésre jutott, hogy a fluoreszkáló anyag tulajdonságai igen fontosak voltak. A bíró a leírásra utalt, amely erős lumineszcenciát, kis fényintenzitás-romlást és fénykibocsátó-hatékonyságot sorolt fel a találmány céljának eléréséhez szükséges követelményekként. Bár ezek a követelmények előnyösként voltak leírva, a bíró arra következtetett, hogy fontos jellemzőknek kell őket tekinteni.

A bíró a következőket jegyezte meg.

- A leírás ismertette, hogy a találmány céljai között szerepelt egy olyan fénykibocsátó anyag (foszfor), amely két vagy több garnet fluoreszkáló anyagot foglal magában.
- A 6. igénypont függ a 3. igényponttól, és meghatározza, hogy a fénykibocsátó anyag (foszfor) két vagy több fluoreszkáló anyagot tartalmaz.
- A leírás ismerteti a 2. megvalósítási alapot, amelyben két- vagy többféle fénykibocsátó anyagot (foszfort) lehet használni.

Mindazonáltal Yates bíró megállapította, hogy bár le volt írva néhány kiviteli alak, amely egynél több fluoreszkáló anyagot tartalmazott, a leírás nem ismertette, hogy az YAG fénykibocsátó anyag (foszfor) (vagyis a 3. igénypont szerinti általános képletnek megfelelő fluoreszkáló anyag) felhasználható lenne egy másmilyen fluoreszkáló anyaggal. A bíró azt állapította meg, hogy a leírás alapján egyértelmű, hogy a 2. megvalósítási alak két YAG fény-

kibocsátó anyagot (foszfort) használ, nem pedig egy másik fluoreszkáló anyagot tartalmazó YAG fénykibocsátó anyagot (foszfort).

Minthogy az Arrow termékei olyan fluoreszkáló anyagot foglaltak magukban, amely a 3. igénypont szerinti általános képletnek felel meg másik fluoreszkáló anyaggal, amely nem esik az általános képlet alá, a bíró nem állapított meg bitorlást.

A kézenfekvőséggel kapcsolatban Yates bíró a „Cripps-kérdésre” utalt, amely szerint egy szakembert rá kell vezetni, hogy próbálja ki a célzott megoldást „azzal az elvárással, hogy jól elérheti” a keresett megoldást. Érdekes módon a bíró meglegedett azzal, hogy az 1. és a 3. igénypont oltalmi köre alá eső YAG:Ce olyan opció volt, amelynek a kipróbálása felé a szakembert közvetlenül elvezették volna, azonban ez nem volt elegendő. Arra volt szükség, hogy a szakember kipróbálja a YAG:Ce összetételt a siker kívánt várakozásával – amit nem bizonyítottak. Ennek következtében a bíró nem állapított meg kézenfekvőséget.

Következtetésként megállapítható, hogy amikor egy külföldi szabadalmi leírást az ausztrál gyakorlathoz igazítanak, általános megoldás lehet beiktatni fontos meghatározásokat olyan kifejezésekre, mint a „magában foglal” (comprising) annak a kockázatnak az elkerülése érdekében, hogy az igényelt egész számokat kimerítő módon értelmezik. Miként azonban ez az ügy szemlélteti, az igénypontokat végül a teljes leírás figyelembevételével fogják értelmezni. Ezért tágabb oltalmi kör alátámasztása érdekében hasznos lehet a találmány alternatív megoldásait is leírni, amelyek nem szükségszerűen felelnek meg a kereskedelmi terméknek.

Itt megjegyezzük, hogy a Nichia 2017. szeptember 19-én a bírósági döntés ellen fellebbezést nyújtott be.

Ausztria

A) Ausztriában 2017. szeptember 1-jei hatállyal módosították a védjegy törvényt, hogy részben teljesítsék az Európai Unió 2015/2436 sz. védjegyirányelvének a rendelkezéseit, és hogy a nemzeti törvényt jobban hozzáigazítsák a védjegy tulajdonosok igényeihez. Így harmonizálták a védjegyek oltalmi idejének számítási módszerét. Bevezették a bizonylati védjegyeket és azt a lehetőséget, hogy meg lehet osztani egy védjegybejelentést vagy -lajstromozást. Továbbá csökkentették a hivatali díjakat, egyszerűsítették a bejelentési eljárást, és megkönnyítették a módosításokat a védjegy-lajstromban.

Az alábbiakban részletesebben ismertetünk néhány fontosabb változtatást.

Az osztrák nemzeti védjegyek 10 éves oltalmi idejét a bejelentés napjától fogják számítani, de ez a rendelkezés csak 2018. szeptember 1-jén lép hatályba, és véget vet annak a sajátos osztrák oltalmi idő-számításnak, amely a védjegy-lajstromozás hónapjának végétől számította az oltalmi időt. A 2018. szeptember 1-ig bejelentett védjegyek oltalmi idejének számítása változatlan marad, ezeknél az új módszert csak a következő megújítási időpont számításánál fogják alkalmazni.

A lajstromozási díjat 284 EUR-ra csökkentik egyéni védjegyek online bejelentésekor, és 464 EUR-ra kollektív és bizonylati védjegyek esetén. A papíron történő bejelentések díja 20 EUR-ral magasabb. A bejelentési díj változatlanul legfeljebb három áruosztályra vonatkozik; minden egyes további áruosztályért 75 EUR különdíjat kell fizetni. A kutatás díja nincs benne a bejelentési díjban, de 40 EUR különdíjért lehet kérni.

Az Osztrák Szabadalmi Hivatal bevezette az ún. „gyorsított vizsgálati kérelmeket” a fentivel azonos díjért, ami két héten belüli lajstromozáshoz vezet, ha nincs szükség további kommunikációra. Ez az eljárás az olyan szó/ábrás egyéni védjegybejelentések esetén hozzáférhető, amelyeket online nyújtanak be és fizetnek, és az áruk és a szolgáltatások megjelöléséhez kizárólag a harmonizált adatbázis kifejezéseit alkalmazzák.

A bizonylati védjegyeket 2017. szeptember 1-jével vezették be, egy hónappal korábban, mint az EU védjegyrendszerében. Ez az új védjegyfajta nem az áruk és szolgáltatások eredetét jelöli, hanem azok megfelelését bizonyos szabványoknak. Ezeket a szabványokat a védjegytulajdonos határozza meg, és vonatkozhatnak minőségre, anyagra, áruk gyártási eljárására vagy szolgáltatások végrehajtására, pontosságra vagy egyéb jellemzőkre, kivéve a földrajzi eredetet. A tulajdonos kötelessége a bizonylati védjegy használatának igazolása és ellenőrzése. Nem szükséges, hogy a tulajdonosnak saját érdeke fűződjék a bizonylatolt áruk és szolgáltatások gazdasági sikeréhez.

Az elektronikus kapcsolattartás megkönnyítése érdekében enyhítettek a védjegylajstromba való bejegyzések követelményein. Általában elegendő másolatot benyújtani a bejegyzés alapjául szolgáló dokumentumokról. A védjegyátruházásokat a felek vagy képviselőik megfelelő nyilatkozatainak a benyújtásával lehet kérni, és ehhez nincs többé szükség közjegyzői hitelesítésre.

Annak érdekében, hogy meggátolják a műszaki és jogi nehézségeket és előmozdítsák a nemzeti védjegyrendszer harmonizálását, Ausztria megszüntette azt a világszerte egyedülálló lehetőséget, hogy egy létező védjegy oltalmát ki lehetett terjeszteni további árukra és szolgáltatásokra.

B) Az amerikai gyorsételóriás *McDonald's* és a francia *Quick* hamburgerlánc közötti védjegyvita most Ausztriában lángolt fel. A vita különösen érdekes azért, mert a francia *Quick* láncot a *McDonald's* legnagyobb versenytársa, a *Burger King* vásárolta meg 2016-ban.

A *McDonald's* két *HAPPY MEAL* szóvédjegyet és az 1. ábrán látható ábrás védjegyet lajstromoztatta európai védjegyként (az első szóvédjegyet 2000-ben).

1. ábra

A Quick, amely még nem kereskedik Ausztriában, 2014-ben lajstromoztatta az Osztrák Szabadalmi Hivatalnál a 2. ábrán látható QUICK HAPPY MEAL védjegyet.

2. ábra

A McDonald's az Osztrák Szabadalmi Hivatalnál felszólalt versenytársa védjegyének lajstromozása ellen, azt állítva, hogy a Quick védjegye megtévesztően hasonlít az ő védjegyéhez. Az osztrák hivatal azonban eltérő véleményen volt, és megállapította, hogy nem áll fenn az összetévesztés valószínűsége.

A McDonald's a Bécsi Felső Kerületi Bíróságnál nyújtott be fellebbezést azzal érvelve, hogy a HAPPY MEAL nagy népszerűsége folytán jól ismert. Mindazonáltal az ügyet a bíróság a francia cég javára döntötte el.

Az Osztrák Szabadalmi Hivatal és a Bécsi Felső Kerületi Bíróság (nyilvánvalóan az általános benyomás alapján) úgy döntött, hogy a QUICK védjegy grafikai kivitelezését a Q betű és a „quick” szó uralja, míg a „happy meal” kifejezés elenyészik a háttérben. Összetévesztés valószínűségéről csak akkor lehetne szó, ha hasonlóság állna fenn a képekben, a hangban és a jelentésben. Emellett a „happy” és a „meal” szó a Quick védjegyében túl kicsi, és nem olyan színes mint a McDonald's védjegyében.

A bíróság döntése végleges, azonban a McDonald's számára még vannak jogi lehetőségek: indíthat törlési keresetet a Quick védjegye ellen, vagy indíthat támadást védjegye hírnevére hivatkozva, ha a Quick „Happy Meals” üzleteket nyit az osztrák piacon.

Belgium

A Brüsszeli Fellebbezési Bíróság 2017. decemberben elutasította az *Inbev* keresetét, amelyben azt állította, hogy az *Aldi* BUVAL söre (3. ábra) bitorolja JUPILER sörvédjegyét (4. ábra).

3. ábra

4. ábra

A bíróság döntése szerint az Aldi nem bitorolt. Ezt azzal indokolta, hogy az állatfigurák és a színek általánosan ismertek, így nem adható rájuk kizárólagos jog.

Brazília

A Brazil Szabadalmi Hivatal 2018. január 2-án a hivatalos közlönyben publikálta az új irányelveket szabadalmi bejelentések vizsgálatához a kémia területén.

Az új irányelvek bevezetésének az volt a célja, hogy szabványosítsák és korszerűsítsék a vegyszertárgyú szabadalmi bejelentések vizsgálatának követelményeit. Az új irányelvek hatálytalanították a korábbi, 2002. évi biotechnológiai és gyógyszervegyészeti irányelveket.

Az új irányelvek egyúttal arra is szolgálnak, hogy harmonizálják a kémiai és a nem kémiai tárgyú szabadalmi bejelentések vizsgálatát.

Dél-Korea

A) A Szellemi Tulajdon Világszervezetének (World Intellectual Property Organization, WIPO) „A világ szellemi tulajdoni mutatói 2017-ben” (World Intellectual Property Indicator 2017) című publikációja szerint Dél-Korea 2016-ban a benyújtott hazai bejelentések száma alapján a 4. helyet foglalta el 209 000 szabadalmi bejelentéssel. Az első három helyre Kína, az Amerikai Egyesült Államok és Japán került 1 340 000, 606 000, illetve 318 000 bejelentéssel.

Ha azonban a rangsorolást azon az alapon végzik, hogy a benyújtott bejelentések számát az ország GDP-jéhez vagy a népesség számához viszonyítva veszik figyelembe, Dél-Korea kerül az első helyre, és mögötte sorban az Amerikai Egyesült Államok, Japán és Németország következik – közli egy dél-koreai szabadalmi iroda tájékoztatója.

B) A dél-koreai kormány jelentős erőfeszítéseket fejt ki annak érdekében, hogy az országot regionális ázsiai szellemi tulajdoni központtá változtassa. A legújabb erőfeszítés szerint a szabadalmi bíróságon belül egy szakosított nemzetközi szellemi tulajdoni központi bíróságot hoznak létre, amely a szabadalom-vonatkozású fellebbezéseket angol nyelven fogja eldönteni.

Jelenleg a szabadalmi bíróságon 40% felett van azoknak a szellemi tulajdoni vitáknak az aránya, amelyekben külföldi vállalatok vagy személyek vesznek részt. Annak érdekében, hogy tovább bátorítsák a szellemi tulajdon-jogok külföldi tulajdonosait arra, hogy a szabadalmi bíróságot nemzetközi szellemi tulajdoni viták központjaként használják, a kormány azt tervezi, hogy létrehozza a Nemzetközi Szellemi Tulajdoni Központi Bíróságot mint független bíróságot.

2017. június 28-án a dél-koreai bíróságok történetében először folytattak le angol nyelven egy tárgyalást. A vizsgált ügy egy, a *3M Innovative Properties Company* által benyújtott fellebbezés volt egy szabadalmi bejelentés végleges elutasítása ellen. Az alperes a Koreai Szellemi Tulajdoni Hivatal volt, és az ügyet a szabadalmi bíróság tárgyalta.

A tárgyalás alatt mindkét fél angolul adta elő mondanivalóját. A bíróság angolul tette fel kérdéseit, és a felek szintén angolul válaszoltak, továbbá a döntést angol nyelven tették elérhetővé.

Bár ebben a próbaügyben csupán a végső tárgyalást folytatták le és a döntést hozták meg angol nyelven, ha a Nemzetközi Szellemi Tulajdoni Központi Bíróságot végleg megvalósítják, a teljes eljárást angol nyelven folytatják majd le. Ez annyit jelent, hogy a kereseteket angol nyelven lehet benyújtani, és minden tárgyalás angol nyelvű lesz.

C) 2017. június 30-án a *Pfizer* eredményesen érvényesítette a *pregabalin* hatóanyagot tartalmazó Lyrica termék második indikációs felhasználására vonatkozó szabadalmát 13 dél-koreai generikusgyógyszer-gyártóval szemben, és a kerületi bíróság összesen megköze-lítőleg 2,2 milliárd KRW (mintegy 2 millió USD) kártérítést ítélt meg számára.

A pregabalint eredetileg epilepszia kezelésére fejlesztették ki, azonban később felismer-ték, hogy fájdalmat is csökkent (például neuropátiás fájdalmat és fibromialgiát). A Pfizer leányvállalata, a *Warner-Lambert* második indikációs gyógyászati felhasználásra kapott szabadalmat, amely fájdalomkezelésre való felhasználásra vonatkozott. A *Pfizer Korea* ki-zárólagos használati engedélyt kapott a Warner-Lamberttől a szabadalomra és a Lyrica ter-mékre a következő betegségek kezelése esetén:

- epilepszia;
- neuropátiás fájdalom és
- fibromialgia.

A forgalmazás megkezdése után a Lyrica nagyon eredményessé vált Dél-Koreában, éven-te több millió dollár forgalmat érve el. A Lyricára vonatkozó receptek több mint 90%-a fájdalom kezelésére vonatkozott, míg az epilepszia kezelését célzó receptek aránya viszonylag jelentéktelen volt.

Számos generikusgyógyszer-gyártó kívánt Dél-Koreában Lyricát árusítani, és a szabada-lom ellen megsemmisítési keresetet indítottak 2011-től kezdve. Ezt követően a generikus-gyógyszer-gyártók 2012-ben elkezdték a pregabalin generikus változatait gyártani és árusí-tani a szabadalmi oltalom lejárta előtt. 2016-ban, öt évig tartó pereskedés után a legfelsőbb bíróság megerősítette a szabadalom érvényességét. Ekkor a Warner-Lambert és a Pfizer Ko-rea (együtt: Pfizer) szabadalombitorlási és kártérítési pert indított a kiválasztott gyógyszer-gyártók ellen. Időközben az alperesek forgalmazási engedélyt kaptak a pregabalinra mind fájdalom, mind epilepszia kezelésére vonatkozó indikációval, bár később termékforgalma-zási engedélyükből törölték a fájdalomindikációt.

A bitorlási és kártérítési perekben az alperesek a következőkkel érveltek:

- a szabadalom nem érvényesíthető, mert érvénytelen;
- a fájdalomindikációnak a forgalmazási engedélyből való törlése után nem volt bitor-lás; és
- a Pfizer által igényelt kártérítés összege túl nagy.

Az egyik alperes egy másik megsemmisítési keresetet indított a kinyilvánítási kötelezettség hiányossága miatt egy nappal azt megelőzően, hogy a legfelsőbb bíróság kiadta a megsemmisítési keresetre vonatkozó első döntését.

A szabadalom érvénytelenségével kapcsolatban a kerületi bíróság elutasította a generikus gyártóknak az arra vonatkozó érvelését, hogy a leírásból hiányoznak a gyógyászati hatásra vonatkozó adatok, és elismerte a szabadalom érvényességét azon az alapon, hogy a leírás kellő mértékben kinyilvánítja a gyógyászati hatásokat neuropátiás fájdalom és fibromialgia kezelése esetén. Ezért a kerületi bíróság szerint a szabadalom kellő mértékében kielégíti a farmakológiai adatok kinyilvánításának kötelezettségét, ami gyógyászati felhasználásra vonatkozó találmányok esetén elő van írva.

A bitorlás vonatkozásában a bíróság megállapította, hogy a generikus gyógyszerek gyártása és eladása, mielőtt az alperesek forgalmazási engedélyéből törölték a fájdalomindikációt, bitorlást képezett.

A kártérítés összegével kapcsolatban a kerületi bíróság a Pfizer által igényelt kártérítés teljes összegének megközelítőleg 72%-át ítélte meg. A tényleges károk bizonyítása nehéz volt, mert az alperesek nem közöltek eladásokra vagy haszonra vonatkozó adatokat. Ezért a bíróság a szabadalmi törvény 128(7) cikke alapján (amely a károk kiszámítására vonatkozik olyan esetekben, amikor a szabadalombitorlás megerősítést nyert, azonban a kár összegét nehéz bizonyítani) a kár nagyságát azt követően állapította meg, hogy figyelembe vette az összes érvet és bizonyítékot. Ilyen vonatkozásban a bíróság felkérte az egészségbiztosítási szolgálatot, hogy közöljön adatokat a fájdalom kezelésére vonatkozó generikus gyógyszerek orvosok által írt receptjeiről, és ennek a tájékoztatásnak az alapján számította ki a teljes összeget. A számításkor a bíróság figyelembe vette azoknak a recepteknek egy részét is, amelyeket azt követően írtak fel az orvosok, hogy a generikus termékek forgalmazási engedélyéből törölték a fájdalomindikációt, megjegyezve, hogy az ekkor felírt generikus gyógyszereket akkor gyártották, amikor a fájdalomindikáció még szerepelt a termékforgalmazási engedélyekben.

Egyesült Királyság

A) A BMW-t arról értesítették, és meg is győződött róla, hogy egy *Technosport London Limited* (TLL) nevű független szerviz, amely javítási és karbantartási munkákat végez BMW motorokon, de nem hivatalosan képviseli a BMW márkát, bitorolja három lajstromozott védjegyét: a BMW szóvédjegyet, a kerek BMW „felségjelet” és a BMW logót. A bitorlási tevékenység az alábbiak használatát foglalta magában:

- BMW lajstromozott védjegyeit üzlethelységeiben kívül és belül;
- a TECHNOSPORT-BMW védjegyet furgonjain;
- a TECHNOSPORT BMW védjegyet a személyzet egyenruháin; és
- a „@Technosport BMW” megjelölést a TLL Twitter-tevékenysége során.

Megállapították, hogy a védjegyeknek ez a használata a fogyasztók megtévesztéséhez vezet, mert azok azt hihetik, hogy a garázs valamilyen módon társulva van a BMW márkánévvel.

Annak megfontolásakor, hogy a garázs bitorolta-e BMW védjegyeit, a fellebbezési bíróság (Court of Appeal, CA) különbséget tett az alábbi két dolog között:

- tájékoztató használat (vagyis „üzletem szolgáltatást nyújt BMW-javításokkal kapcsolatban és/vagy eredeti BMW pótalkatrészeket használ”, ami nem bitorlótevékenység; és
- félrevezető használat („javító szolgáltatásom kereskedelmileg kapcsolódik a BMW-hez”), ami bitorlás.

A védjegyeket jogosan használhatta volna a TLL tájékoztató célra, ha további információt adott volna arról, hogy ő egyszerűen szakembere a BMW motoroknak. Így például a bíróság megállapította, hogy a BMW helyesen nem kifogásolta „a BMW-szakemberek” szlogen használatát a TLL által a garázs helyiségeinek falain, elkülönítve az üzletet azonosító névtől, vagyis a „Technosport” szótól.

A CA vizsgálata megadta a régóta várt világosságot a pótalkatrészek, a motorjavítások és a szellemi tulajdon összjátéka területén, amely egy régi és bonyolult történet. A CA döntése megállapította, hogy a TLL bitorolta a BMW védjegyet.

B) Egy lengyel italkészítő vállalkozás nemrég új italt alkotott, és elhatározta, hogy – feltehetően *John Lennon*, a Beatles-sztár után – „John Lemon”-nak nevezi azt el. 2017 szeptemberében azonban Lennon özvegye, *Yoko Ono* jogi eljárással fenyegette meg, ezért a vállalkozás hozzájárult terméke nevének megváltoztatásához.

Ono azért fenyegetőzött perrel, mert a lengyel termék neve meghalt férjének védjegyébe ütközött. A társaság azonban bírósági per nélkül hozzájárult terméke nevének „On Lemon”-ra változtatásához. Ono ügyvédei azzal fenyegették meg az italárusítókat, hogy védjegybitorlás esetén naponta 5000 fontig terjedő és minden eladott palack után 500 font költséget kellene fizetniük.

Bár a lengyel italkészítő társaság és az azt képviselő ügyvédek tagadják, hogy védjegybitorlást követtek el, egy *Facebook*-bejegyzés bizonyítja, hogy valójában kihasználták a sztárt, mert eladási kampányuk részeként John Lennon képmását használták. Emellett a lengyel vállalat ügyvédei arra is rámutattak, hogy a JOHN LEMON védjegyet 2014-ben lajstromozták, vagyis két évvel a JOHN LENNON védjegy 2016. évi lajstromozása előtt – de nem kívántak pereskedni a sok-sok milliós *Lennon Inc.* céggel.

Egységes Szabadalmi Bíróság (Unified Patent Court, UPC)

Az Európai Unió Bizottsága 2017. szeptember 6-án bemutatta a szellemitulajdon-jogokra vonatkozó álláspontját (ideértve a földrajzi árujelzőket is) „Position paper on intellectual property rights including geographical indications” című kiadványában, és abban egységes

alapelveket javasol szellemitulajdon-jogok (pl. uniós védjegyek és közösségi minták) oltalmára az Unióban az Egyesült Királyságnak az EU-ból való kilépése után. Ezt követően a kilépési megállapodásnak többek között önműködő elismerés útján biztosítania kell, hogy ezek a szellemitulajdon-jogok a kilépés után is változatlanok maradnak. Itt különösen fontosnak kell tekinteni, hogy az elsőbbségi hatás megmaradjon, és hogy a tulajdonosnak a kilépés ne okozzon költségeket.

A védett földrajzi árujelzőkre és eredetmegjelölésekre az Egyesült Királyságnak ezenfelül létre kell hoznia a szükséges államközi jogi előírásokat, hogy biztosítsák azok folytatólagos oltalmát.

Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH, European Patent Office, EPO)

A) Az ESZH vezetősége 2017 decemberében egy díjcsökkentési javaslatot dolgozott ki, amelyet az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) tagállamainak még el kell fogadniuk.

A javaslat szerint 100 EUR-ral csökkentenék mind a kutatási, mind a vizsgálati díjat.

Az ESZH továbbá 50% helyett 75%-kal csökkentenék azoknak a PCT-bejelentéseknek a vizsgálati díját, amelyeknek a vizsgálatát a nemzetközi szakaszban az ESZH végezte. Ez jó hír azoknak a bejelentőknek, akik az ESZH-t használják nemzetközi kutató- és nemzetközi vizsgálóhatóságként. A tervezet szerint csökkentenék a kis- és közepes vállalatok, valamint az egyetemek európai bejelentésekkel kapcsolatos díjait.

Az ESZH csökkenteni szándékozik azoknak a nemzeti hivataloknak a díjait is, amelyek kutatási munkát bíznak az ESZH-ra.

Az ESZH javasolja továbbá, hogy a 2018–2020-as években ne alkalmazzanak infláció-alapú díjnövelést.

B) Az ESZH fellebbezési tanácsainak 2017. évi jelentése szerint az elintézett műszaki ügyek száma 2,5%-kal nőtt, míg azoknak a műszaki ügyeknek a száma, amelyekben a tanácsok elkezdtek a munkát, (a kiadott első közlések száma alapján) 12,4%-kal emelkedett.

C) Az Európai Szabadalmi Hivatal elnöke, Benoît Battistelli 2018. február 5-én Buenos Airesben találkozott *Dámaso Pardóval*, az Argentin Nemzeti Szellemi Tulajdoni Intézet elnökével. A két elnök együttműködési megállapodást írt alá.

Európai Unió

Egy lajstromozott közösségi minta bitorlásából származó kárigényeket és egyéb mellékes igényeket az egész Európai Unió területére kell megállapítani csupán egyetlen tagállam törvényei alapján. Ez a gyakorlatilag nagy jelentőségű következtetés az Európai Unió Bíróságának a *Nintendo v. BigBen Interactive*-ügyben 2017. szeptember 27-én hozott ítéletéből származik.

A lajstromozott közösségi minták, valamint az európai uniós védjegyek egységes oltalmat biztosítanak az Európai Unió valamennyi tagállamában. A CJEU már 2011-ben megerősítette, hogy – általánosan szólva – a bitorló tevékenységek csupán egyetlen országban megalapoznak olyan bírósági végzéseket, amelyek az egész Európai Unió területére érvényesek (vagyis páneurópai határozatok). Ez a megállapítás azonban ideiglenes intézkedésekre vonatkozó igényekre korlátozódott. Így a német bíróságok megállapították, hogy minden mellékes igényt, amilyen a kárigény és az eladási adatok kinyilvánítására vonatkozó igény, mindazoknak az EU-tagállamoknak a törvényei alapján kell megállapítani, amelyekben az egyéni bitorló cselekedetek megtörténtek. Elméletileg ezért egy felhívott bíróságnak több nemzeti törvényt párhuzamosan kellett alkalmaznia (ún. „mozaikmegközelítés”). Gyakorlatilag a német bitorlási perekben a felperes rendszerint Németország területére korlátozta mellékes kérelmeinek a körét, hogy megakadályozza a jogi helyzet több ország törvényei alapján történő hosszadalmas és költséges megállapítását.

2017. szeptember 27-i ítéletében a CJEU most azt állapította meg, hogy csupán egyetlen nemzeti jogalkotás törvényei alkalmazhatók az ilyen mellékes bitorlási igényekre, amelyek az egész Európai Unió területére érvényesek, mégpedig annak az országnak a törvényei, amelynek a területén a bitorlási cselekményt elkövették. Ha az alperes különböző EU-tagállamokban elkövetett eltérő bitorlási cselekedetekkel vádolják, az alperes magatartását általánosan kell megítélni annak érdekében, hogy meghatározzák azt a helyet, ahol a kezdeti bitorlási cselekedet megtörtént. Például ha mintabitorlási ajánlatokat egy internetoldalon keresztül tesznek, az a hely, ahol az alperes weboldalán aktiválta az online eladási ajánlattevési eljárást, vagyis ahol a károkozási cselekmény megtörtént, minősül annak a helynek.

Mint ahogy a közösségi minták lajstromozásának a szabályozása nagyon hasonlít az európai uniós védjegyekéihez, a CJEU új megállapításai az európai uniós védjegyek bitorlási eseteiben is alkalmazhatók lesznek. Lajstromozott közösségi minták vagy európai uniós védjegyek bitorlásából származó mellékes igények érvényesítése lényegesen egyszerűbb lesz az Európai Unióban. A felkért bíróságnak csupán annak az egyetlen európai tagállamnak, ahol a károkozás történt, a törvényeit kell alkalmaznia az ilyen igények érdemének a meghatározásához. Ez jelentősen meg fogja gyorsítani az eljárásokat, mert a bíróságnak nem kell beszereznie szakvéleményeket más európai uniós tagállamok jogi helyzetéről.

Az EU Szellemi Tulajdoni Hivatala (European Union Intellectual Property Office, EUIPO)

A) Az EU Szellemi Tulajdoni Hivatalánál kérelmet nyújtottak be a PUCAM védjegy lajstromozása iránt. A PUMA védjegy (5. ábra) jól ismert a sportruházatok területén; birtokosa, a Puma vállalat felszólalt e védjegybejelentés ellen, arra hivatkozva, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy egy jól ismert védjeggyel való összetévesztést okoz, továbbá a logó és a név használatával a bejelentő a PUMA védjegy hírnevéből kíván előnyre szert tenni.

5. ábra

Az EUIPO mérlegelte a körülményeket. A Puma kellő mértékben bizonyította, hogy a PUMA védjegy jól ismert. A hivatal azt is vizsgálta, hogy milyen kapcsolat van a jelzések között. Az esetjog szerint bizonyos mértékű hasonlóságnak kell lennie a védjegyek között, továbbá hasonlóságot/átlapolást kívánnak meg a termékek között is. Az EUIPO szerint ez az utóbbi követelmény okoz problémát, mert a szavak képezik a döntő elemet, és ezek a szavak csupán kismértékben hasonlítanak egymásra. Emellett nincs kapcsolat a vonatkozó termékek között. Ezért az EUIPO arra a következtetésre jutott, hogy valószínűtlen, hogy a fogyasztók összekapcsolnák a védjegyeket.

B) Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala és az Európai Bizottság 2017 decemberében megerősítette, hogy ha 2019. március 30-ig nem születik megállapodás az Egyesült Királyság és az Európai Unió között, akkor ettől az időponttól kezdve minden európai uniós védjegy, továbbá minden lajstromozott és lajstromozatlan közösségi minta elveszti hatályát az Egyesült Királyságban.

Jelenleg tárgyalások folynak az Egyesült Királyság és az EUIPO között, és remény van rá, hogy időben megoldást találnak. Ellenkező esetben az európai uniós védjegyek és közösségi minták tulajdonosainak 2019. március 30-a előtt nemzeti bejelentésekkel kellene az Egyesült Királyságban megvédeniük szellemi tulajdon-jogaikat.

Az EU Törvényszéke (EU General Court, GC)

A) A sportfelszerelést gyártó *Slazenger* eredményesen gátolta meg a jól ismert szánkógyártó *Arctic Cat* ARCTIC CAT (sarki macska) védjegyének lajstromozását az EUIPO-nál ruházati cikkekre, mert az Arctic Cat macskát ábrázoló logója (6. ábra) túlságosan hasonlít a *Slazenger* védjegyére (7. ábra).

6. ábra

7. ábra

Az EU Törvényszéke 2018. január 30-án elutasította az ábrás ARCTIC CAT védjegy európai lajstromozását.

Az Arctic Cat azzal érvelt, hogy védjegye egy ugró „fantáziaállatot” ábrázol, szemben a Slazenger „dőló” fekete párducával. Emellett a két vadállat ellentétes irányban, egymással szemben van ábrázolva.

A GC azonban azon a nézeten volt, hogy a fogyasztók nem kellően vennék figyelembe ezeket a különbségeket. A macskafélék szembenálló ábrázolása nem olyan részlet, amelyet a fogyasztók észrevesznek, vagy amelyre emlékeznek. Mindkét védjegy profilban, fekete sziluettel ábrázolja az állatot, mozgás benyomását keltve. A bíróság szerint ez védjegybitorlást jelent, és ennek következtében a védjegyet nem lehet lajstromozni.

Az Arctic Cat szerencséjére azonban a bíróság megállapította, hogy logóját tovább használhatja szánkóin. Kezdetben a Slazenger ezt is kifogásolta, azonban az eljárás alatt visszavonta ezt a kifogását.

B) Az Európai Unió Törvényszéke 2017. december 7-i ítéletével a *Coca-Cola Company* (Coca-Cola) kedvezett, mert döntése szerint a potyalesés kockázatával jár a MASTER védjegy használata a *Modern Industrial & Trading Investment Co. Ltd.* (Mitico) által. Ezért a GC ebben az ügyben már másodszor semmisítette meg az elsőfokú bíróság döntését, de fennáll az Európai Unió Bíróságához (Court of Justice of the European Union, CJEU) való fellebbezés lehetősége.

Az ügy háttere, hogy a Mitico, egy szír vállalat kérte a MASTER védjegy lajstromozását az EUIPO-nál különböző típusú ételekre és italokra a 29., 30. és 32. áruosztályban, ami ellen a Coca-Cola felszólalt négy európai védjegye, így a MASTER COLA alapján. A Mitico az Egyesült Királyságban is kérte a MASTER védjegy lajstromozását, többek között üdítőitalokra.

A Coca-Cola azt állította, hogy a védjegyek között fennáll az összetévesztés kockázata, továbbá hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy tisztességtelen előnyszerzést jelent a korábban lajstromozott védjegyek alapján, és hogy károsítja az utóbbiak megkülönböztetőképességét és hírnevét.

Az EUIPO elutasította a Coca-Cola felszólalását, majd az EUIPO 2. fellebbezési tanácsa elutasította a Coca-Cola fellebbezését is, megállapítva, hogy a védjegyek hasonlóságának hiánya miatt nem állt fenn az összetévesztés valószínűsége, és a fogyasztók sem hoznának létre mentális kapcsolatot a védjegyek között.

A GC 2014. december 11-i első döntése hatályon kívül helyezte az EUIPO Coca-Cola által megtámadott döntését. A GC szerint a védjegyek vizuálisan hasonlóak nem csupán kezdőbetűik alakja, hanem betűtípusuk miatt is. Így a GC visszautalta az ügyet az EUIPO-nak.

Az EUIPO 4. fellebbezési tanácsa is elutasította Coca-Cola fellebbezését. Indoklása szerint bár a korábbi védjegyek vitathatatlanul jól ismertek voltak üdítőitalokkal kapcsolatban, a tanács nem látta komoly veszélyét annak, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy tisztességtelen előnyt húzna a korábbi védjegyek hírnevéből.

A GC nem értett egyet az EUIPO döntésével, és azt újra hatályon kívül helyezte. Rámutatott, hogy a „master” szó volt a MASTER COLA védjegy megkülönböztető és fontos eleme. Minthogy a Mitico nem szolgáltatott tájékoztatást arról, hogy milyen szándékai vannak lajstromoztatni kívánt védjegyének az EU-ban való használatával kapcsolatban, első pillantásra levonható az a következtetés, hogy fennáll egy korábbi európai védjegy és e védjegy hírneve jövőbeli tisztességtelen használatának a kockázata az EU-ban.

Európai uniós védjegy

A 2016. március 23-án hatályba lépett európai uniós védjegyrendelet további módosításai 2017. október 1-jén léptek hatályba. A fő változásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

a) A védjegyek grafikus ábrázolása

A 2017. október 1-je után benyújtott védjegybejelentések esetében már nincs szükség grafikus ábrázolásra, mert a hivatal az általánosan hozzáférhető technológiával készített ábrázolás bármilyen formáját elfogadja. Például az MP3 és az MP4 fájlokat elfogadják hang-, mozgás-, multimédia- és hologramvédjegyek esetén.

A cél az alakisági kifogások csökkentése, a jogbiztonság növelése, továbbá hogy egyértelműbbé, hozzáférhetőbbé és könnyebben kutathatóvá tegyék a használók számára az európai uniós védjegylajstromot.

b) Új védjegyfajták

Bevezették az EU bizonylati védjegyeket, amelyek az Egyesült Királyságban és egyéb európai országokban számos éve léteztek, és ezeket most az EU Szellemi Tulajdona Hivatala is bevezette. A bizonylati védjegyek garantálják, hogy a védjegy által védett áruk vagy szolgáltatások kielégítenek egy bizonyos szabványt, vagy sajátos tulajdonságokkal bírnak, amelyeket a bizonylati védjegy tulajdonosa határoz meg, és a védjegy használatát meghatározó szabályok ismertetnek.

Hasonlóan az Egyesült Királyság szabályozásához, európai uniós bizonylati védjegyeket nem birtokolhatnak olyan személyek vagy vállalatok akik, illetve amelyek érdekeltek azoknak az áruknak vagy szolgáltatásoknak a szállításában, amelyeket a védjegy tanúsít. Továbbá az európai uniós *tanúsító védjegyeket* nem lehet abból a célból benyújtani, hogy tanúsítsák áruk vagy szolgáltatások földrajzi eredetét.

Az európai uniós tanúsító védjegyek bevezetése szívesen látott kiegészítése a hosszú ideje létező európai uniós kollektív védjegyeknek. Ez azt jelenti, hogy az európai uniós védjegyrendszer most a védjegy-kategóriák teljes tartományát nyújtja, és összhangban van számos európai ország jogrendjével, ideértve az Egyesült Királyságot is.

c) Eljárásváltozások számos területen

Az alábbiakban áttekintést adunk a főbb eljárásváltozásokról.

- Az *elsőbbséget* most az európai uniós védjegybejelentés benyújtásakor kell igényelni, és az alátámasztó iratokat a bejelentés napjától számított 3 hónapon belül kell benyújtani. Korábban az elsőbbséget később is lehetett igényelni.
- *Szerzett megkülönböztetőképességet* vagy a bejelentési eljárás elején, vagy az elővizsgálati eljárás későbbi szakaszában lehet igényelni. Ez annyit jelent, hogy a bejelentő a szerzett megkülönböztetőképesség igénylése előtt megvárhatja az inherens megkülönböztetőképességre vonatkozó végső döntést.
- Elismert forrásokból (ideértve az EU szellemi tulajdoni adatbázisait) származó *korábbi jogokat* most online is meg lehet alapozni.
- A *földrajzi árujelzőket* a felszólalás és a törlés különálló viszonylagos alapjaként vezették be.
- Az EUIPO-nál benyújtott *bizonyítéknak* most ki kell elégítenie bizonyos formai követelményeket, így többek között azt, hogy egyértelműen kell azonosítani, és hivatkozással kell ellátni. Ez összhangban van az Egyesült Királyság követelményeivel és a jelenlegi szokásos gyakorlattal.
- *Bizonyítékokról fordításokat* (kivéve a benyújtási, lajstromozási és megújítási bizonylatokat vagy a vonatkozó törvény rendelkezéseit) az EUIPO eljárási nyelvére csak akkor kívánunk, ha ez a kívánalom az EUIPO-tól származik, és korlátozható a dokumentumnak csupán a fontos részeire. Az eljárás más felei kérhetik bizonyíték lefordításának a benyújtását, ahol ez helyénvaló.

Fülöp-szigetek

A Fülöp-szigeteken 2017. augusztus 1-jén új védjegyrendelet lépett hatályba. Az alábbiakban röviden összefoglaljuk a legfontosabb rendelkezéseket.

- Nincs többé szükség a külföldi bejelentés hiteles másolatának benyújtására, ha a benyújtás és/vagy a regisztrálás ténye megállapítható a külföldi szellemi tulajdoni hivatal weboldaláról.
- Kötelezővé vált a megújítás időpontjában egy nyilatkozat benyújtása bizonylattal a védjegy tényleges használatáról.
- Egy lajstromozott védjegy használata nem kötelező a lajstromozás időpontjától számított legfeljebb hat évig.
- Az a tény, hogy a bejelentés felszólalás vagy törlési kereset tárgya, most felhasználható a használat hiányára vonatkozó nyilatkozat igazolására.

Hollandia

Christian Louboutin (Louboutin) 2013-ban pert indított holland versenytársa, *Van Haren* ellen, azt kérve a bíróságtól, hogy tiltsa meg Van Harennek piros talpú cipők eladását. E

kérést a Hágai Kerületi Bíróság teljesítette: elrendelte, hogy Van Haren szüntesse meg piros talpú fekete és kék cipőinek gyártását és eladását, és fizesse meg Louboutin bírósági és jogi költségeit.

E döntés ellen Van Haren fellebbezett a Hágai Fellebbezési Bíróságnál, amelytől az ügy a CJEU-hoz került. A CJEU fő jelentéstevője, *Maciej Szpunar* előzetes véleményt nyilvánított, megállapítva, hogy a talp alakvédjegyre jogosíthat, és kérelmezni lehet egy alak oltalmát egy színnel kombinálva, vagyis „egy védjegyet, amely az áruk alakjából áll, és oltalmat kérve egy színre ennek az alaknak a vonatkozásában”.

Ügy tűnt, hogy a felek harca itt befejeződhet, azonban a CJEU váratlanul úgy döntött, hogy újra megnyitja az ügyet, és azt a nagytanács bíróságához utalta, amelynek tárgyalás után kell eldöntenie, hogy az európai védjegyirányelv szerinti oltalom kiterjed-e „az áruk nem háromdimenziós tulajdonságaira, így azok színére”.

India

A) Az 1999. évi indiai védjegy törvény szerint egy védjegyet egészként kell szemlélni, és a törvény 17. cikke tiltja a részekre bontást. Vannak azonban bizonyos előtagok, amelyek széles körű és megszakíthatatlan használat következtében egy tulajdonosra nézve kizárólagossá váltak, például a „Mc-” és a „Mac-” előtagként kizárólag a McDonald's-szal társítható. Egy újabb perben a *Bigtree Entertainment* (Bigtree), a BOOKMYSHOW védjegy és e szó változatainak tulajdonosa ideiglenes intézkedés elrendelését kérte *Brain Seed Sportainment* (Brain) alperes ellen, amely a BOOKMYSPORTS védjegyet használta.

A Bigtree azt állította, hogy a „bookmy-” előtag kizárólag általa használható, és ezért az alperes bitorlást követett el. A Brain ezzel szemben arra utalt, hogy számos doménnév létezik „bookmy-” előtaggal, eltekintve a felperes védjegyétől. Az alperes arra is hivatkozott, hogy a „bookmy-” előtag nem bír megkülönböztető jelleggel, hanem inkább leíró jellegű, ezért a felperes nem igényelhetett kizárólagosságot erre a kifejezésre.

A Delhi Felsőbíróság (Delhi High Court, DHC) a felek beadványainak alapos tanulmányozása után arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem nyújtott be semmilyen dokumentumot, amely azt bizonyítaná, hogy a „bookmy-” előtag kizárólag vele társítható. A bíróság azt is megállapította, hogy más cégek is használták a „bookmy-” előtagot. Ezért a felperes nem tudta első pillantásra igazolni a bitorlást az alperessel szemben.

B) A Delhi Felsőbíróság érdekes döntést hozott a *Mehar Wing Services Private Limited* (Mehar) v. *M/s Jindal Restaurant CS* (Jindal)-ügyben, amelyben a bíróságnak a Mehar PINCH OF SPICE védjegye és a Jindal PINCH OF SALT védjegye közötti hasonlóság ügyében kellett döntenie. A PINCH OF SPICE védjegy művészi formában van kidolgozva, amennyiben egy kéz által tartott olyan csészealj felett van elhelyezve, amelyből gőzök szállnak fel, és a „The lasting impression” (a tartós benyomás) szavak olvashatók.

A PINCH OF SALT szóvédjegy mellett egy olyan séfsapka van ábrázolva, amely éppen leesik egy kéz hüvelykujjáról és mutatóujjáról.

Annak ellenére, hogy a Mehar felperes állítása szerint a védjegyek alapötlete hasonló, a bíróság az „értelmes ember” próbát alkalmazva megállapította, hogy a védjegyeket nem lehet összetéveszteni. A bíróság szerint a „pinch” védjegy általános jellegű, és egyetlen személy sem igényelhet kizárólagosságot felette. Emellett, minthogy a „pinch” kifejezés nem tett szert másodlagos jelentésre a felperes áruival és szolgáltatásaival kapcsolatban, semmi-
ből sem lehet arra következtetni, hogy a felperessel lenne társítható. Ezért megalapozatlan a felperes ideiglenes intézkedésre vonatkozó kérelme.

C) A „rasogolia” egy híres édes étel Indiában, főleg Nyugat-Bengáliában és Odishában. Ez a két keleti állam a múltban kinyilvánította jogait a rasogolia eredetére. A kelet-bengáliai kormány 2015-ben kérte földrajzi árujelző bejegyzését a „bengáliai rasogoliára”.

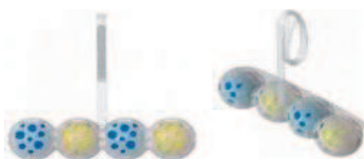
Az illetékes élelmiszer-ipari igazgatóság által a földrajzi árujelzőket lajstromozó hivatalnak benyújtott közlemény szerint annak elismerését igényelték, hogy a bangladeshi rasogolia 1868-ban keletkezett, és azt *Nobin Chandra* alkotta. Az ügyállásra vonatkozó nyilatkozat különböző anekdotákat is tartalmazott, amelyek kifejtik, hogy a rasogolia hogyan nyert népszerűséget Nyugat-Bengáliában. A mellékletek különböző irodalmi hivatkozásokat tartalmaznak az ételre és annak bengáliai gyökereire a recepttel együtt.

A földrajziárujelző-bizonylatot 2017. november 14-én adták ki az élelmiszerekre vonatkozó 30. áruosztályban. Érdekes módon a bizonylatot egy lajstromozás utáni feltétel kíséri, amely szerint a Nyugat-bengáliai Állami Élelmiszer-feldolgozó & Kertészeti Fejlesztési Vállalatnak vagy a vállalat igazgatójának lesz a kötelessége, hogy terméke előállítási területén „nem kifogásoló bizonylatot” (no objection certificate) adjon ki a bangladeshi rasogolia előállítóinak, miután megkapták a vizsgált termék termelési és minőségi követelményeit.

A földrajziárujelző-bizonylat a nyugat-bengáliai kormány büszkeségét növeli, azonban helytelen lenne azt állítani, hogy győzelmet jelentett Odisha állam fölött, mert Odisha kormánya mostanáig még nem nyújtott be földrajzi árujelzőre vonatkozó lajstromozási kérelmet. Emellett a lajstromozás a bengáliai rasogoliára vonatkozik, vagyis csak a Nyugat-Bengáliából származó ételre. Lehetséges, hogy ha az odishai kormány nyújt be kérelmet a Jagannath templomban tálalt, vagyis az Odishából származó rasogoliára, arra is lajstromoznak földrajzi árujelzőt.

Izrael

A KGaA & Henkel AG (Henkel) az alábbi ábráknak megfelelő négy izraeli védjegybejelentést nyújtott be a 3., az 5. és a 21. áruosztályban.

8. ábra

Az Izraeli Védjegy hivatal elutasította a védjegyek lajstromozását azon az alapon, hogy azok forrásmegjelölésként nélkülözik a megkülönböztetőképességet, mert a védjegyek maguknak az áruknak az alakjából állnak. További elutasítási ok volt, hogy a védjegyek használat útján nem szereztek megkülönböztetőképességet.

A bejelentő azzal érvelt, hogy a védjegyek lajstromozhatók, mert a gyakorlatban felhasználhatók védjegyként, használat útján megkülönböztetőképességet szereztek, és az alakválasztás nem esztétikai vagy gyakorlati megfontolások eredményeként jött létre. A bejelentő szóbeli tárgyalást kért, és azon két szakértői véleményt nyújtott be, továbbá egy szakértő meghallgatását kérte. Az eskü alatti nyilatkozatokhoz nagy mennyiségű alátámasztó anyagot csatolt.

A bizonyítékokból kitűnt, hogy a termékeket Izraelben buborékfólia-csomagolásban árusítják, amelyeken világosan fel van tüntetve a SOD megjelölés, amely Izraelben a bejelentő vezető márkanéve.

A bejelentő azt állította, hogy 2014. január óta 15 millió ILS-t fordított hirdetésekre, aminek az eredményeként mintegy 6 millió egységet adott el, ez a piac 30%-ának felel meg. Mindez alátámasztja a bejelentő állítását, hogy a védjegy megkülönböztetőképességre tett szert. A bejelentő arra is hivatkozott, hogy védjegyeit számos országban lajstromoztatta, ideértve az EU Szellemi Tulajdoni Hivatalát is.

Egy cikk alakjának védjegyként való lajstromozásával kapcsolatban irányadó a legfelsőbb bíróság által a *Stork v. Alfa Inuit*-ügyben 2003. március 23-án hozott döntés, amely a következőket állapítja meg:

- a kívánt alaknak a gyakorlatban védjegyként kell szolgálnia;
- a kívánt alak nem lehet jelentősen esztétikus vagy gyakorlati;
- az alak használat útján megkülönböztetőképességre tett szert.

Az Izraeli Védjegy hivatal elnökhelyettese, *Jacqueline Bracha* azon a véleményen volt, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegyek nem felelnek meg ezeknek a követelményeknek, és hogy a benyújtott bizonyító anyag nem elegendő a bejelentő állításainak alátámasztására. Bracha elnökhelyettes szerint a benyújtott bizonyítékok nem igazolják, hogy a vásárlóközönség a terméket a forrással azonosítja.

A fentiek alapján az elnökhelyettes arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a védjegyek nem rendelkeznek megkülönböztetőképességgel. Ezért a védjegybejelentéseket 2017. december 18-án elutasította.

Japán

A Japán Szabadalmi Hivatalban a szabadalomengedélyezési arány a 2008. évi 50,2%-ról 2015 végéig 71,5%-ra emelkedett.

Ugyanez az arány az USPTO-nál 44,0%-ról 70,6%-ra nőtt, míg a Koreai Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál 67,6%-ról 63,0%-ra és az Európai Szabadalmi Hivatalnál 50,2%-ról 48,0%-ra csökkent.

Az elővizsgáló elutasító végzése elleni fellebbezés sikere Japánban szabadalmak esetén a 2008. évi 43,4%-ról 2016-ban 66,1%-ra emelkedett, míg védjegybejelentések esetén 78,1%-ról 67,3%-ra és mintabejelentések esetén 70,1%-ról 54,1%-ra csökkent.

A Japán Szabadalmi Hivatalnak sikerült az érdemi vizsgálat kérelmezésének napjától az első elővizsgálati végzés kiadásáig eltelt időt átlagban 9,7 hónapra csökkentenie.

A Japán Szabadalmi Hivatal 2014 végéig a bejelentés napjától az engedélyezés napjáig eltelt időt átlagban 15,2 hónapra csökkentette. Ez az időtartam a dél-koreai hivatalnál 16,7 hónap, az USPTO-nál 27,0 hónap, az ESZH-nál 22,8 hónap és a kínai Állami Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnál 21,8 hónap volt.

A Japán Szabadalmi Hivatalnál gyorsított vizsgálatot az olyan bejelentések esetén lehet kérni,

- i)* amelyek már gyakorlatba vett találmányokra vonatkoznak;
- ii)* amelyeket már benyújtottak külföldi ország(ok)ban;
- iii)* amelyeket kis- vagy közepes méretű vállalatok nyújtanak be;
- iv)* amelyek környezetvédő technológiára vonatkoznak; vagy
- v)* amelyeket a 2011. évi nagy keleti japán földrengés által sújtott vállalatok vagy személyek nyújtanak be.

Japánban a gyorsított vizsgálati rendszert alkalmazó bejelentések esetén a bejelentés benyújtási napjától az első érdemi végzésig eltelt idő 2013-ban átlagban megközelítőleg 2,3 hónap volt. A gyorsított vizsgálati rendszer nem igényli külön vizsgálati díj befizetését.

A japán hivatal kínál ún. szupergyors vizsgálati rendszert is, amelynek az igénybevétele esetén a vizsgálat megkezdésének időpontjáig eltelt időt tovább rövidítik: az első írott véleményt a szupergyors vizsgálat kérelmezésének időpontjától számítva egy hónapon belül adja ki a hivatal, és a végső érdemi végzést további egy hónap alatt készíti el.

A szupergyors vizsgálati rendszert olyan nagyon fontos bejelentések esetén végzi el a hivatal, amelyek gyakorlatba is vannak véve, és amelyekkel kapcsolatban nemzetközi bejelentéseket is benyújtottak. Szupergyors vizsgálat kérhető minden olyan szabadalmi bejelentésre, amely megfelel a gyorsított vizsgálat kapcsán megadott *i)–iii)* követelménynek. A szupergyors vizsgálatú bejelentések kérelme esetén sem kell külön díjat fizetni.

Kambodzsa

Az Ipari és Kézműipari Minisztérium 2017. szeptember 21-én megállapodást írt alá a kínai Állami Szellemitulajdon-védelmi Hivatallal arról, hogy az engedélyezett kínai szabadalmak tulajdonosai Kambodzsában 2018. április 1-től kezdve újra lajstromoztathatják szabadal-

mukat, amelyet a minisztérium elismer kambodzsai szabadalomnak, feltéve, hogy a kínai szabadalom kielégíti a következő követelményeket:

- a kínai szabadalom érvényben van a kambodzsai újbóli lajstromozási kérelem benyújtásakor;
- a kínai szabadalom 2003. január 22-i (ez a kambodzsai szabadalmi törvény hatálybalépésének napja) vagy az utáni bejelentési nappal rendelkezik;
- a kínai szabadalom kielégíti a kambodzsai szabadalmazási követelményeket (Kambodzsában a TRIPS-egyezmény alapján nem lajstromozhatók a gyógyszer szabadalmak);
- a lajstromozási kérelmet a bejelentési iratokkal, így a szabadalmi bejelentés leírásával együtt, kmer nyelvre lefordítva nyújtják be.

Kanada

A legfelsőbb bíróság (Supreme Court, SC) 2017. október 23-án az *AstraZeneca Canada Inc v. Apotex Inc.* (Apotex)-ügyben elutasította az Apotex keresetét, amelyben azt kérte, hogy az SC küldje vissza a Szövetségi Bíróságnak (Federal Court, FC) az ügyet annak meghatározása céljából, hogy a túlzott ígélet nem tette-e érvénytelenné a '663-as szabadalmat nem kielégítő kinyilvánítás, túl tág oltalmi kör és szándékos félrevezetés miatt.

Az Apotex azt is kérte, hogy az SC a Szövetségi Fellebbezési Bíróságnak (Federal Court of Appeal) küldje vissza az ügyet annak felülvizsgálata céljából, hogy indokolt volt-e az újdonsághiányra és kézenfekvőségre vonatkozó érvelésének az elutasítása az FC által.

Az SC mindkét felülvizsgálati kérelmet elutasította.

Kína

A) Az Állami Szellemtulajdon-védelmi Hivatal gyorsított szabadalmi vizsgálati (PPH-) megállapodást írt alá az Egyiptomi Szabadalmi Hivatallal, amely 2017. június 1-jén lépett hatályba.

B) 2017. március 2-án az Állami Szellemtulajdon-védelmi Hivatal egy döntést közölt, amely módosította a szabadalmi elővizsgálat irányelveit. E döntés szerint a módosított irányelvek 2017. április 1-jén léptek hatályba.

A *módosított irányelvek* kimondottan előírják, hogy egy számítógépprogramot magában foglaló találmány nem ugyanaz, mint egy számítógépprogram *per se*, ami tágítja a szabadalmazható tárgyak körét ezen a területen. Egy számítógépprogramot magában foglaló találmány olyan üzleti megoldásra vonatkozik, amely teljesen vagy részben egy számítógép külső vagy belső tárgyát ellenőrző vagy feldolgozó program feldolgozási folyamatán alapul. Ezzel szemben egy számítógépprogram *per se* a következőkre vonatkozik:

- egy kódolt instrukciószekvenciára;
- egy szimbolikus instrukciószekvenciára;
- egy szimbolikus állításszekvenciára;
- forrásprogramokra; vagy
- tárgyprogramokra.

Számítógépprogramok vonatkozásában egy elfogadható igénypontformátum a következő: „Közeg + számítógépprogram-folyamat”.

Az új irányelvek gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban a hivatal bejelentette, hogy „nincs átmeneti időszak, vagyis az új irányelveket minden függő bejelentésre is alkalmazni kell”. Más szavakkal: az új irányelvek a 2017. április 1-jén vagy azt követően benyújtott minden új bejelentésre, valamint a vizsgálati szakaszban levő minden függő bejelentésre is vonatkoznak.

A módosított irányelvek gyakorlatbavételét követően ajánlatos, hogy a szabadalmi ügyvivők és a bejelentők különös figyelmet fordítsanak olyan szabadalmi bejelentésekre, amelyek számítógépprogramot foglalnak magukban. Ilyen bejelentések vizsgálatakor lehetőség lesz megfelelő módosítások elvégzésére, állítások közlésére és megosztott bejelentések benyújtására annak érdekében, hogy a szabadalmi törvény alapján biztosítani lehessen a vonatkozó tárgyak oltalmát.

C) A Pekingi Felső Népbíróság 2017. április 20-án kínai, angol és japán nyelven publikálta a szabadalombitorlás meghatározására vonatkozó, újonnan felülvizsgált irányelveket, amelyek a következő fejezeteket tartalmazzák:

- a találmányok és használati minták oltalmi körének meghatározása;
- annak meghatározása, hogy mi képez találmány- és használatiminta-bitorlást;
- a mintaszabadalmak oltalmi körének meghatározása;
- annak meghatározása, hogy mi képez mintaszabadalom-bitorlást;
- a szabadalombitorlási cselekmények meghatározása; és
- védekezés a szabadalombitorlás ellen.

Első ízben szolgáltatnak szabályokat olyan sokat vitatott kérdésekről, mint a szabványok szempontjából fontos szabadalmak és a mechanikai felhasználói interfészminták.

Az alábbiakban néhány érdekes szabályt ismertetünk.

A 44. cikk részletesen kifejti, hogy a jogtulajdonos viseli annak a terhét, hogy bizonyítsa az ekvivalensbitorlást, vagyis „a bizonyítéknak elégnek kell lennie annak bizonyításához, hogy a vádolt műszaki megoldás ekvivalensbitorlást képez”.

A 45–48. cikk megadja az ekvivalensbitorlás meghatározásának elemeit, nevezetesen:

- „alapvetően ugyanazokat az eszközöket”;
- „alapvetően ugyanazt a funkciót”; és
- „alapvetően ugyanazt a hatást”.

Az új 60. cikk részletesen kifejti, hogy a bitorlás meghatározását nem támasztja alá olyan állítás, hogy alternatív műszaki jellemzők ekvivalens bitorlást képeznek, ha „a jogtulajdo-

nos ismeri vagy képes előrelátni a szabadalmi bejelentés benyújtásának vagy módosításának az időpontjában alternatív műszaki jellemzők létezését, de azokat nem iktatja be az oltalmi körbe”.

D) Az alábbiakban a kínai bíróságok előtti jogérvényesítés fontosabb szempontjait tárgyaljuk meg.

Arra a kérdésre, hogy egy szabadalomtulajdonos milyen szakértelmet várhat a bíróságoktól, alapvetően az állapítható meg, hogy a legtöbb bírónak nincs műszaki háttere. Bírósági értékelőközpontok és bíróság által kijelölt szakértők tanúskodását és jelentéseit lehet felhasználni ahhoz, hogy segítsék a bírókat egy szabadalmi ügy műszaki tényeinek azonosításában és megértésében. A szabadalomtulajdonos beadványt nyújthat be a bíróságnak, amelyben azt kéri, hogy egy vagy két szakértő tanúskodjék a bíróságon, és adjon az ügyben véleményt műszaki kérdésekben. Szakértők véleményét adhatnak az értékelő jelentésekhez vagy a jogi értékelő által feltett kérdésekhez.

2014 óta Kína három szellemi tulajdoni bíróságot hozott létre Pekingben, Sanghajban és Guangzhouban. A szellemi tulajdoni bíróságokon belül műszaki kutató tisztviselők hálózata működik. A kutató tisztviselők véleményt adhatnak az ügyek műszaki kérdéseiről, és megválaszolhatják a bírók műszaki vonatkozású kérdéseit.

A polgári ügyeket egyetlen bíró vagy bírók tanácsa ítéli meg, az ügy bonyolultságától függően. A legtöbb szabadalmi ügyet háromtagú bírói tanács dönti el. Esküdtisékek nem léteznek Kínában.

A szakértő tanúkat arra használják, hogy segítsék a bírókat szabadalmi ügyek fontos műszaki tényeinek vizsgálatában, de nem műszaki tényeket ezek a tanúk nem vizsgálhatnak. Mind a felperes, mind az alperes feltehet kérdéseket a szakértő tanúknak. A népbíróságok döntenek el egy szakértő tanú elfogadhatóságát.

Kína alkalmazza az ekvivalensek tanát. Egy szabadalmi igénypont szó szerinti oltalmi körének megfontolása mellett a szabadalom oltalmi körét úgy határozzák meg, hogy olyan jellemzőket is megvizsgálják, amelyeket egy szabadalmi igénypont műszaki jellemzői nem fednek konkrétan, de azokkal ekvivalensek.

Ekvivalens jellemzők azok, amelyek:

- lényegileg ugyanazokat az eszközöket használják, lényegileg ugyanazt a funkciót végzik, és lényegileg ugyanazt a hatást fejtik ki, mint az igényelt műszaki jellemzők; és
- egy átlagos tudású szakember által figyelembe vehetőek lettek volna feltalálói tevékenység nélkül az állítólagos bitorlás időpontja előtt.

Szabadalomtulajdonosok vagy érdekelt felek számára elrendelhető ideiglenes intézkedés (bár szabadalmi ügyekben ez ritka) egy népbíróság által, ha a következőket kellő mértékben bizonyítják:

- a szabadalomtulajdonosnak vagy egy érdekelt félnek érvényes szabadalma vagy érdeke van az érvényes szabadalmi jogban;
- az a fél, aki ellen az intézkedést kéri, bitorló cselekedeteket végez vagy készül végezni;

- a tevékenységek valószínűleg helyrehozhatatlan kárt okoznak.

További feltétel a garancia biztosítása.

Kínában a szabadalom érvényességének és a szabadalombitorlásnak a meghatározása kétfelé ágazik, ahol az érvényességet a Szabadalomfelülvizsgálati Tanács, míg a szabadalombitorlást népbíróság határozza meg.

Bármely fél (ideértve a szabadalomtulajdonost is) folytathat megsemmisítési pert egy megadott szabadalom ellen olyan módon, hogy megsemmisítési keresetet nyújt be a Szabadalomfelülvizsgálati Tanácsnál. Szabadalmat az alábbi korlátozott okok alapján lehet megsemmisíteni:

- hiányzik az újdonság, a feltalálói tevékenység vagy a hasznosság;
- nem elegendő a kinyilvánítás;
- a leírás nem támasztja alá az igénypontokat;
- a szabadalmi bejelentés iratainak módosítása meghaladja az eredeti oltalmi kört;
- független igénypontok nem nyilvánítják ki a műszaki probléma megoldásának lényeges műszaki jellemzőit.

Szabadalmat nem lehet megsemmisíteni csupán azon az alapon, hogy a felsorolt feltalálók nem a találmány tényleges szerzői.

A szabadalomtulajdonos vagy egy érdekelt fél (pl. a licencvevő) bitorlási pert indíthat egy alperes ellen olyan módon, hogy egy népbíróságnál az alperes ellen panaszt nyújt be. A panaszt benyújtó félnek bizonyítania kell, hogy ő a szabadalomtulajdonos vagy egy meghatalmazott érdekelt fél.

Egy népbíróság előtti bitorlási kereset alperese gyakran megsemmisítési keresetet indít a tanácsnál. Ilyen esetekben a népbíróság dönt arról, hogy szüneteltesse-e a bitorlási eljárást a megsemmisítési per végleges eldöntéséig. Ha a népbíróság úgy dönt, hogy nem szünetelteti a bitorlási eljárást, mindkét eljárás folytatódik. A Szabadalomfelülvizsgálati Tanács folytatja a megsemmisítési eljárást, tekintet nélkül a bíróság döntésére. Ennek eredményeként esély van arra, hogy a népbíróság és a tanács döntései összeegyeztethetetlenek (vagyis a népbíróság megállapíthatja, hogy a szabadalmat bitorolják, miközben a tanács azt állapítja meg, hogy a szabadalom érvénytelen). Ilyen esetekben egy fél fellebbezhet vagy új tárgyalást kérhet, a megsemmisítési döntést új bizonyítékként nyújtva be.

Mint ahogy Kína jogrendszere polgári törvényes rendszer, sem hagyomány, sem törvény nem írja elő, hogy a polgári bíróságok Kínában vagy egyéb jogrendszerekben megítélt, hasonló eseteken alapuló döntéseket kövessenek. Azonban számos bíró követi és figyelembe veszi a fontosnak tekinthető kínai döntések és egyéb joghatóságok döntései alapjául szolgáló okoskodást, és figyelembe veheti azokat az érveket, amelyek az ilyen döntések alapját képezték.

Egy sikeres szabadalomtulajdonos számára a bíróság megítélhet bírósági díjakat, és az ilyen szabadalomtulajdonos kérheti a szabadalombitorlás leállításával kapcsolatos észszerű költségeket, ideértve az észszerű ügyvivői díjakat is.

A szabadalombitorlási ügyekben a népbíróságok a következő orvoslásokat ítélik meg:

- ideiglenes intézkedés;
- végső határozat;
- észszerű díjak a publikáció időpontja és a szabadalom engedélyezésének időpontja közötti használatért (csak találmányi szabadalmak esetén);
- kártérítés a szabadalom engedélyezése utáni bitorlásért; és
- bírósági díjak és a szabadalombitorlás megszüntetésének észszerű költségei, ideértve az észszerű ügyvivői díjakat is.

A szabadalmi törvény alapján a kártérítés összegét az alábbiak alapján határozzák meg:

- a bitorlásnak tulajdonítható tényleges veszteségek;
- a bitorló nyereségei a bitorlásból (ha nehéz meghatározni a tényleges veszteséget);
- az észszerű royalty megfelelő többszöröse (ha nehéz meghatározni a tényleges veszteséget és nyereségeket); vagy
- 10 000 és egy millió CNY közötti törvényes kártérítés (ha a tényleges veszteséget, nyereségeket és royaltyt nehéz meghatározni).

A szabadalmi törvény negyedik módosítása (tervezete felülvizsgálat alatt) a törvényes kártérítés összegét 100 000 CNY és 5 millió CNY között határozza meg.

A polgári törvénykönyv alapján két kínai fél közötti polgári ügyben első fokon a per megkezdésétől számított 6 hónapon belül lehet döntésre számítani. A gyakorlatban a tényleges időtartam változhat, és nagymértékben meghaladhatja a 6 hónapot, különösen külföldiekkel kapcsolatos ügyekben. A bírósági eljárást nem lehet meggyorsítani.

Egy elsőfokú bírósági döntés meghozatalának a költségei az alábbi tényezőkből adódnak össze:

- vizsgálati és bizonyítékszerzési költségek;
- bírósági díjak (bitorlási esetekben ezek az igényelt költségtérítés nagyságától függenek, jellemzően az igényelt kártérítés összegének 0,5–2%-át teszik ki);
- szakértői költségek (ha igénybe vesznek szakértőt); és
- ügyvivői díjak.

A költségek a következő tényezőktől függenek:

- az ügy bonyolultsága;
- a kérdéses technológia;
- a felmerült károk nagysága;
- az alkalmazott bizonyítékszerzési mechanizmusok;
- a bizonyítékszerzés nehézsége; és
- az esetleg igénybe vett értébecslési központ szakértőinek a költsége.

E) Bár a háromdimenziós (3D) védjegyek lajstromozása nehézségekbe ütközik Kínában, a Védjegyfelülvizsgálati Tanács egy új döntése megerősíti a 3D védjegyek lajstromozhatóságát és a bennük rejlő megkülönböztetőképeséget, amit magában foglal a termék szokatlan alakja.

A *Car-Freshner Corporation* (CFC) gyártja a világhírű *LITTLE TREES* (kis fák) gépkocsi-légfrissítőket. Ezeket az „ikonikus” termékeket, amelyeket New York-ban találtak fel 1952-ben, egy stilizált örökzöld fa alakjaként állítják elő. A CFC-légfrissítőket 1994 óta importálják Kínába.

A CFC 2015. július 10-én nyújtott be kérelmet egy 3D védjegy lajstromozása iránt a 3. áruosztályban „légfrissítő készítmények” megjelöléssel.

2016. május 25-én a Kínai Védjegy hivatal elutasította a védjegybejelentést arra hivatkozva, hogy a védjegy a védjegy törvény 11.1.3 cikke szerint nélküli a megkülönböztető képességet.

2016. június 6-án a CFC felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a védjegy hivatalnál, a következőkkel érvelve:

- a 3D védjegy, amely lényegénél fogva eredeti, a légfrissítők egy szokatlan alakja; és
- a védjegy megkülönböztető képességét tovább erősítette folytonos és széles körű használata Kínában.

A CFC még a következőket is benyújtotta:

- különböző egyéb légfrissítők alakját és csomagolását bemutató mintákat védjegye páratlanságának bizonyítására; és
- a védjegy széles körű használatának bizonyítékait annak igazolására, hogy a védjegy jól ismert hírnévvel rendelkezik.

A Kínai Védjegy hivatal 2017. január 19-én hozott döntése megerősíti, hogy a védjegy elegendő megkülönböztető képességgel rendelkezik ahhoz, hogy azonosító forrásként működjön, és így védjegyként lajstromozható.

Kuvait

Kuvait 2017. december 27-én letétbe helyezte a Szabadalmi Együttműködési Szerződéshez (PCT) való csatlakozás okmányát a Szellemi Tulajdon Világszervezetének Genfi Irodájánál. Ennek megfelelően a nemzetközi egyezmény Kuvaitban 2018. március 27-én lépett hatályba, és ettől az időponttól kezdve Kuvaitot minden PCT-bejelentésben önműködően megjelölik. Kuvait a Szabadalmi Együttműködési Szerződés 149. tagállama lett.

A nemzetközi szakasz megindításának határideje Kuvaitban a legkorábbi elsőbbségtől számított 30, vagy a nemzetközi PCT-bejelentés benyújtási napjától számított 18 hónap.

Németország

A) A versenyjogi teljesítményoltalom annak ellenére, hogy 2004-ben szabályozták, a tisztességtelen versenyt tiltó jog legvitatottabb területeihez tartozik. Különösen az oltalom feltételei és terjedelme vonatkozásában hiányzik az egységesség a bírósági joggyakorlatban. A Szövetségi Legfelsőbb Bíróság (Bundesgerichtshof, BGH) figyelembe vette ezt a 2016.

december 15-i Bodendübel- (talajtipli-) ítéletében, megvilágítva e jog viszonyát mind a szabadalmi, mind a védjegyjoghoz, és ismételten hangsúlyozva a versenyjogi teljesítményoltalom önállóságát.

A talajtipli egy olyan építőelem, amelynek a segítségével például cövekek, oszlopok vagy egyéb építési elemek rögzíthetők a talajban.

9. ábra

A felperes talajtiplije 2006-ig szabadalomjogilag védve volt; a 3D közösségi védjegy oltalmát 2013-ban semmisnek nyilvánították, mert a talajtipli főleg olyan műszaki elemekből áll, amelyek nem védhetők 3D védjeggyel. Az alperes a talajtiplit építési vonalon majdnem azonos módon utánozta, és ehhez a tipli felületén kismértékben csupán a furatokat és a tengely ráncolt hegét változtatta meg.

A fellebbezési bíróság a felperes tiplijével kapcsolatban nem ismerte el sem a közösségi ízlésminta-oltalmat, sem a versenyjogilag oltalmazható teljesítményt. Az alperes elsősorban a tipli műszaki-funkcionális – korábban szabadalmilag védett – alkotóelemeit utánozta. Ezek azonban nem tudtak megalapozni versenyjogi sajátosságokat, mert azokat az oltalmi idő lejáta után szabad műszaki megoldásokként harmadik személyek is hasznosíthatják. A választott kialakítás a szabadalom előnyös kiviteli alakjának felel meg, és ezért indokolt a műszaki szükségesség feltételezése. A fellebbezési bíróság nézete szerint a szabadalomjogi oltalmi idő lejáta „negatív hatást” is kifejt, amely egy termék egykor szabadalmazott jellemzőire tekintettel kizárja a versenyjogi oltalmat.

A BGH nem osztotta a fellebbezési bíróságnak ezt a megítélését, és elismerte a talajtipli versenyjogi sajátosságát. Egy termék minden jellemzője – vagyis egykor szabadalomjogilag védett jellemzői is – megalapozhatná annak versenyjogi sajátosságát, amennyiben alkalmas arra, hogy utaljon a termék üzemi eredetére vagy sajátosságaira. Az oltalomból csak műszakilag szükséges jellemzők vannak kizárva, vagyis olyanok, amelyek kötelezően szükségesek a műszaki cél eléréséhez. A BGH nézete szerint tehát a versenyjogi sajátosság vizsgálatát a korábbi szabadalmi oltalomra való tekintet nélkül kell elvégezni. Ez nem vezetne a szabadalmi oltalom alatt fennálló értékesítési monopólium (nem kívánt) meghosszabbításához. Az utánzásokkal szembeni versenyjogi teljesítményoltalom ugyanis csak különleges körülmények (elkerülhető üzemi eredetcsalás vagy kifogásolható hírnévkihasználás) fennforgása

esetén érvényesülne, és ezért a különleges oltalmi jogoktól függetlenül kellene értékelni. Így mindkét oltalmi forma versenyben állna egymással.

A BGH leszögezte továbbá, hogy a versenyjogi sajátosság műszakilag megkívánt kialakítási jellemzőinek a figyelembevételére sem vezet olyan szigorú követelményekkel kapcsolatos ellentmondáshoz, mint amilyeneket a 3D védjegyek, illetve az árualak védjegye oltalmával kapcsolatban állítanak. Bár a védjegy jog által nyújtott oltalom terjedelme egy termék műszaki kialakítására tekintettel szűkebb lehet, mint a versenyjogi teljesítményoltalom terjedelme; a 3D-vedjegyek joggyakorlatában elismerik, hogy egy árualaknak nemcsak a műszakilag szükséges, hanem a műszaki alapú jellemzői is alkalmatlanok a védjegyoltalom megalapozására. Ezáltal meg kell akadályozni, hogy egy vállalattal szemben olyan védjegy jogra hivatkozzanak, amelyet egy áru műszaki megoldásaira és alkalmazási tulajdonságaira engedélyezett, időben korlátlan monopóliumra szereztek, amelyre az iparjogvédelmi oltalmi jogok rendszere szerint csak korlátozott időtartam engedélyezhető. Ez nem vezet értékelési ellentmondáshoz, hanem a versenyjogi teljesítményoltalom másféle célkitűzése és feltételezése alapján mondható igazoltnak. Ez nem okozná műszakilag indokolt termék-kialakítás általános utánzásvédelmét, hanem arra szolgálna, hogy egy konkrét teljesítmény védelmet kapjon utánzásokkal szemben.

A BGH felfogása szerint per esetén nem lehet tagadni a fellebbezési bíróság által mostanáig hozott ítéletek alapján a versenyjogi teljesítményoltalom további feltételeit (utánzás, elkerülhető eredetcsalás, hírnévkihasználás) sem. Ezért a fellebbezési bíróságnak pótolnia kell az újra megindított fellebbezési eljárásokban a szükséges megállapításokat.

A BGH örvendetes világossággal állapította meg, hogy a különböző oltalmi formák szabad versengéséből kell kiindulni, és ezzel megerősítette a versenyjogi teljesítményoltalom önálló alkalmazási tartományát.

B) Egy német bíróság úgy döntött, hogy a híres sportkocsikat gyártó olasz Ferrarinak le kell mondania TESTAROSSA védjegyéről. Ez a döntés meglepésként érte a gépkocsiipar képviselőit, mert nem számítottak az egyik leghíresebb védjegy megszűnésére, de a döntés egyúttal figyelmeztetés is a védjegytulajdonosok számára: ne higgyék, hogy öröklött védjegyeik biztonságban vannak, bármilyen jól ismertek legyenek is.

A Ferrari a TESTAROSSA védjegyet 1984-től 1991-ig használta, ekkor megszűnt ezeknek a gépkocsiknak a gyártása. Az említett hét év alatt a TESTAROSSA ikonikus sportkocsivá vált, amelyet a sportkocsi-rajongók mindenhol ismertek. TESTAROSSA védjegyet viselő sportkocsikat azonban a Ferrari nem árusított a gyártás megszüntetése után.

Egy német játékgyártó azzal érvelt, hogy a védjegy nem jogosult oltalomra, mert a TESTAROSSA kocsik gyártásának megszűnése óta nem használják. A Ferrari azzal érvelt, hogy a védjegyet továbbra is használták a létező kocsik karbantartási szolgáltatása révén. A német bíróság azonban megállapította, hogy a védjegy Ferrari általi használata a megelőző öt év alatt nem volt elegendő a lajstromozott védjegy oltalmának a fenntartásához.

A lajstromozott védjegyek használat hiánya miatti törlése általános jelenség, és a legtöbb országban hasonló törvényi rendelkezés van hatályban, bár azok részletei országról országra különbözhetnek. A használaton kívüli védjegyek törlésének a célja, hogy a védjegylajstromot mentesítsék a „holt anyagtól”, és a védjegyeket felszabadítsák harmadik felek számára.

Kevés jobban ismert sportkocsi volt az elmúlt 20-30 évben a TESTAROSSA-nál, de Németországban ez a védjegy elveszett. Ha a Ferrari nem tér vissza legalább korlátozott számban a TESTAROSSA sportkocsik gyártásához, hasonló végzet várhat az ikonikus sportkocsi-védjegyre más országokban is.

Norvégia

2017. júniusban a norvég igazságügyi minisztérium jogalkotási osztálya egy konzultációs feljegyzést tett közzé a szellemi tulajdoni törvények különböző változásairól. A javasolt változások között volt egy új szabály a bizonyítási teher megfordulásáról, ha egy állítólag bitorolt szabadalom egy termék előállítására használt eljárásra vonatkozik. Az új szabály szövege a következő:

„64.a. Ha egy szabadalom tárgya eljárás egy új termék előállítására, a szabadalomtulajdonos hozzájárulása nélkül kapott azonos terméket szabadalombitorlási polgári eljárásokban a szabadalmazott eljárással előállítottaknak kell tekinteni, hacsak nem bizonyítják az ellenkezőjét.

Ellentétes bizonyíték benyújtásával kapcsolatban figyelembe kell venni az alperes törvényes igényét a gyártási és kereskedelmi titkok megvédésére.”

Bár egy ilyen szabály már benne foglaltatott az 1910. évi szabadalmi törvényben, az 1967. évi szabadalmi törvényből kizárták azt. Valószínűtlen azonban, hogy ez a kizárás azért történt, mert a törvényhozó ilyen vonatkozásban meg akarta változtatni a jogi helyzetet Norvégiában.

Ez a kérdés ismét felmerült, amikor ratifikálták a szellemitulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozású szempontjait szabályozó TRIPS-egyezményt, azonban nem gondolták szükségesnek a törvény megváltoztatását.

A bizonyítási teher megfordulására vonatkozó szokásos szabályok szerint ez a teher a vádló félen nyugszik. Ha azonban a vádlott olyan sajátos helyzetben van, hogy bizonyítékot kell szolgáltatnia a helyzetről, a bizonyítási teher megfordul. Ez jellemzően az az eset, amikor egy fél zárt körülmények mellett gyárt egy terméket, és ehhez egy szabadalmazott eljárást használ. Mindazonáltal a norvég szabadalmi ügyekben az alperesek gyakran vonakodtak megadni a szükséges bizonyítékot, és arra utaltak, hogy kereskedelmi titkokat kell megőrizniük, amikor dokumentumokat kértek tőlük, megtagadták a belépést telephelyükre, és elutasították másmilyen bizonyíték szolgáltatását. A bíróságok gyakran elfogadták ezt az érvelést.

Az ilyen helyzet eredményeként a szabadalomtulajdonosoknak bizonyítékot kell szolgáltatniuk, és közvetlen bizonyíték hozzáférhetetlensége esetén a következőket kötelesek megtenni:

- költséges bizonyítási eljárást és elemzést kell végezniük azzal a termékkel kapcsolatban, amelyről feltételezik, hogy a szabadalmazott eljárással állították elő;
- szakvéleményt kell beszerezniük, és
- egyéb bizonyítékot kell szolgáltatniuk, amely közvetve igazolja a szabadalombitorlást.

Mindez költségesebb pereskedéshez vezet, különösen a szabadalomtulajdonosok számára. Megoldást jelenthetne, ha a TRIPS-egyezmény 34.1(1) cikkének megfelelő szabályt iktatnának be a szabadalmi törvénybe. E szabály szerint a tagállamoknak olyan törvényt kell érvénybe helyezniük, amely lehetővé teszi, hogy a bíróságok ellenkező bizonyításáig a szabadalmazott eljárással előállítottak tekintsenek egy olyan terméket, amely azonos egy szabadalmazott eljárással előállítottal az alábbi körülmények legalább egyikének a fennforgása esetén:

- ha a szabadalmazott eljárással előállított termék új; vagy
- ha lényeges valószínűsége van annak, hogy az azonos terméket a szabadalmazott eljárással állították elő, és a szabadalomtulajdonos képtelen volt meghatározni észszerű erőfeszítésekkel a valóban használt eljárást.

Egy hasonló szabály található az Egységes Szabadalmi Bíróságra vonatkozó egyezmény 55. cikkében, amely az egyezmény ratifikálásával kapcsolatos bonyodalmak miatt még nem lépett hatályba. Emellett ez az egyezmény tartalmaz egy szabályt annak biztosítására, hogy figyelembe vegyék az alperes törvényes érdekeit a gyártási és kereskedelmi titkok megvédésére.

Hasonló szabályok találhatók a dán szabadalmi törvény 64(a) cikkében és a finn szabadalmi törvény 57(a) cikkében is, jóllehet ezek a szabályok olyan esetekre vonatkoznak csak, amikor a termék új.

Bár a javasolt norvég szabály kimondottan bevezeti a bizonyítási teher megfordulását, nem szándékoznak megváltoztatni azt a módot, ahogyan a benyújtott bizonyítékot kiértékelik. Más szavakkal: a bizonyíték átlagos túlsúlyát fogják alkalmazni. Ennek következtében a bevezetni kívánt változás elsősorban olyan helyzeteket kíván befolyásolni, amikor az alperes:

- visszautasítja, hogy bármilyen bizonyítékot nyújtson be; vagy
- a bizonyítási teher megfordulását előíró szabály hiánya esetén elutasítja bizonyíték benyújtását.

Valószínű, hogy a jogi helyzet változatlan marad minden egyéb esetben.

A javaslat egy olyan szabályt is be kíván vezetni, amely védi egy alperes jogos érdekét kereskedelmi titkainak megőrzésére.

Olaszország

A) Az olasz képviselőház 2017. november 22-én jóváhagyta az Egységes Szabadalmi Bíróság kiváltságokra és mentességekre vonatkozó jegyzőkönyvének ratifikálására és érvényesítésére vonatkozó törvényjavaslatot, amelyet a szenátus (az olasz parlament másik kamarája) 2017. májusban hagyott jóvá. A törvénytervezetet még életbe kell léptetnie az elnöknek, majd azt publikálni kell a hivatalos közlönyben.

Az UPC egy helyi divíziója Milánóban lesz (egy meglévő bírósági épületben, amely bővíthető), és Milánó az egyik lehetséges helye a jelenleg Londonra osztott központi divízióknak, ha az Egyesült Királyság a brexitet követően nem tud részt venni az UPC-ben. Az UPC kiváltságokra és mentességekre vonatkozó jegyzőkönyve el fogja látni a bíróságot a működéséhez szükséges kiváltságokkal és mentességekkel, és bizonyos kiváltságokat és mentességeket fog biztosítani a bírók, a lajstromozók és a bíróság valamennyi alkalmazottja részére.

Olaszország egyike volt a kiváltságok és mentességek jegyzőkönyve első aláíróinak 2016. június 29-én, és 2017. februárban letétbe helyezte az UPC-egyezmény ratifikációs okmányát, továbbá aláírta az egyezmény ideiglenes alkalmazására vonatkozó jegyzőkönyvet is. Ezért a kiváltságok és mentességek jegyzőkönyvének ratifikálása a végső lépés lesz, amely ahhoz szükséges, hogy Olaszország részt vegyen az UPC-ben.

B) A *pemetrexed* (Alimta®) gyógyszerre vonatkozó *Fresenius Kabi Oncology Plc* (Fresenius) *v. Eli Lilly and Company* (Eli Lilly) szabadalmi ügyben a Milánói Bíróság 2017. szeptember 17-én egy olyan döntést hozott, amely szöges ellentétben áll az Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága által 2017. július 12-én hozott döntéssel. Az angol bíróság ugyanis kimondta, hogy az *Actavis* generikus terméke bitorolja az *Eli Lilly* 1 313 508 sz. ('508-as) európai szabadalmának Olaszországra érvényesített alakját. Ezzel szemben a Milánói Bíróság 2017. szeptember 12-i döntése szerint a *Fresenius* generikus terméke nem bitorolta az *Eli Lilly* '508-as európai szabadalmának Olaszországra érvényesített alakját.

Az '508-as európai szabadalom *pemetrexed*-dinátrium alkalmazására vonatkozik B12 vitaminnal kombinálva tumornövekedés ellen.

Az ügy háttere, hogy az *Eli Lilly* '508-as európai szabadalmának Olaszországban érvényesített alakjával kapcsolatban a *Fresenius* annak a megállapítását kérte a Milánói Bíróságtól, hogy azt nem bitorolja az ő terméke, amely *pemetrexed*-disavat tartalmazott *trometaminnal* kombinálva és glükózban feloldva.

Az *Eli Lilly* ellenkérelmet nyújtott be, ideiglenes intézkedést kérve, és főleg azzal érvelve, hogy a Milánói Bíróságnak az Egyesült Királyság Legfelsőbb Bírósága 2017. július 12-i ítéletét kell alkalmaznia, amely kimondta, hogy az *Actavis* generikus terméke az ekvivalensek tana alapján az *Eli Lilly* Olaszországban érvényesített '508-as európai szabadalmának oltalmi köre alá esik.

A Milánói Bíróság – ellentétben az angol bíróság döntésével – megállapította, hogy a Fresenius generikus terméke sem közvetlenül, sem közvetve nem bitorolja az Eli Lilly szabadalmát, és elutasította az Eli Lilly ideiglenes intézkedésre irányuló kérelmét.

A Milánói Bíróság döntését vizsgálva először megállapíthatjuk, hogy annak állítása szerint az angol bírósági döntést egy Actavis nevű vállalat ellen hozták, amely azonban nem fél az olasz eljárásban, és amelynek nincs szerződéses kapcsolata a Fresenius-szal. Ennek következtében az olasz bíró szerint az angol bíróság ítélete – még ha van is hatása Olaszországban, mert az '508-as európai szabadalom Olaszországban érvényesített alakjára vonatkozik – nem kötelező a Fresenius-szal kapcsolatos eljárásban. Emellett az angol bíróság által eldöntött ügy más termékekre vonatkozik, mint a Fresenius termékei (például eltérő segédanyagok és dózisarányok), amelyeket eltérő indikációkra használnak.

Annak megállapítása céljából, hogy van-e bitorlás, az olasz bíró először azonosította az Eli Lilly szabadalmának oltalmi körét, és megállapította, hogy az '508-as európai szabadalom pemetrexed-dinátriumra van korlátozva az 1. és 12. igénypont, valamint a szabadalom teljes leírása szerint.

A bíró – összhangban a Milánói Bíróság korábbi joggyakorlatával – hangsúlyozta az elővizsgálati eljárás tárgyhoz tartozását egy szabadalom oltalmi körének meghatározásánál, rámutatva, hogy az elővizsgálati eljárás alatt az Eli Lilly önként korlátozta az '508-as európai szabadalom oltalmi körét pemetrexed-dinátriumra. Valójában az Eli Lilly a szabadalom igénypontjait „antifolátról” módosította „pemetrexedre” és végül „pemetrexed-dinátriumra” annak érdekében, hogy eleget tegyen az Európai Szabadalmi Hivatal elővizsgálója kifogásainak.

Ennek megfelelően a bíróság megállapította, hogy logikátlan és harmadik felek törvényes várakozásaival, valamint a jóhiszeműséggel ellentétes lenne, ha az Eli Lilly olyan oltalmi kört igényelhetne ekvivalencia alapján történő bitorlás révén, amely olyan szabadalomhoz vezetett volna, amelyet érvénytelennek nyilvánítanak, ha ugyanezt az oltalmi kört megkapták volna az európai elővizsgáló rábeszélése útján (vagyis az ESZH által javasolt önkéntes korlátozás elmaradása esetén).

A bíró hangsúlyozta, hogy „a szabadalom tulajdonosa ezért kötve van a korlátozásokhoz, tekintet nélkül azokra a szubjektív okokra, amelyek rábírták a korlátozások elvégzésére, mert ezután nem igényelhet a következetesség és a jóhiszeműség elveinek megsértésével és ekvivalencia segítségével tágabb oltalmi kört, ellentétben az említett korlátozással. Az ilyen magatartás, amely a szabadalomtulajdonos részéről visszaélést jelentene, aláásná harmadik felek törvényes várakozásait, akiknek az érdekeiket mindig egyensúlyba kell hozni a szabadalomtulajdonos monopolisztikus érdekével.”

A fentiek fényében a Milánói Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy „az igénypont, a leírás és a teljes szabadalmi szöveg, valamint a szabadalomengedélyezési eljárás alatt eszközölt módosítások vizsgálata egyértelműen bizonyítja a szabadalom oltalmi körének pe-

metrexed-dinátriumra való korlátozását, kizárva, hogy az oltalmi kört más vegyületekre, így a Fresenius-termékben levő pemetrexed-disavra lehessen kiterjeszteni”.

A fentiek következtében a bíró kinyilvánította, hogy a Fresenius terméke, amely pemetrexed-disavat és ditrometamint tartalmaz, nem képezi az Eli Lilly szabadalmának sem szó szerinti, sem ekvivalencia útján történő bitorlását.

A bíró elismerte továbbá, hogy az eljárásban kijelölt bírósági szakértő jelentésében megállapította, hogy a szakember számára nem volt kézenfekvő pemetrexed-dinátrium helyett pemetrexed-disavat használni ditrometaminnal kombinálva. A bíró szerint ez a körülmény – még ha nem döntő pont is – megerősíti azt a megállapítást, hogy nincs bitorlás.

C) Az olasz testvérpár, *Vincenzo és Giacomo Barbato*, egy induló divatáru-kereskedés tulajdonosai, védjegyként lajstromoztatták Olaszországban a STEVE JOBS nevet. A Steve Jobszal annak korai haláláig együttműködő Apple nem tudta megakadályozni a logó 2018. januári engedélyezését, minthogy a testvérek vállalata ruházati és divatáru-kiegészítőket gyárt és árusít, amelyeknek nincs közvetlen kapcsolata az Apple főtermékeivel. Mindazonáltal a testvérek nem is kísérelték meg, hogy rejtegessék a kapcsolatot a műszaki legendával: az Apple/Steve Jobs együttműködésre összpontosítva logójuk egy nagy J betű oldalában egy harapással és a tetején egy levéllel, ami közvetlenül utal az Apple saját logójára.

Az Apple számára szerencsétlen helyzet, hogy sohasem védjegyeztette az alapító nevét – bár számos szellemi tulajdon-joga van valamennyi termékére, de soha nem gondolt egy név védjegyeztetésére.

A hivatalos kifejezés „figyelemfelhívás” arra, amit a Barbato fivérek tettek, de ez nem jogi alap a védjegy érvénytelenítésére, mondta ki a bíróság 2018. januárban. Eltérően egy almától, a J betű természeténél fogva nem ehető. Így felesleges a kettő közötti társítás. Az Apple balszerencséje, hogy Steve Jobs neve helyett túlságosan összpontosított a védjegynek erre a szempontjára.

Miután az Apple elvesztette a fellebbezést, a Barbato vállalat folytathatja a védjegyjogok használatát és birtoklását, a pernek köszönhetően különleges publicitással.

Ez szokatlan vereség az Apple számára, és biztosra vehető, hogy körömszakadtáig fog harcolni a jogaiért legalább más országokban, annál is inkább, mert a Barbato fivérek Steve Jobsra alapozott üzletük bővítését tervezik, ideértve az elektronikai cikkeket is, ami közvetlenebb versenyt fog jelenteni az Apple-lel.

Spanyolország

A *Nestlé* a tulajdonosa az 1 472 156 sz. ('156-os) és az 1 808 382 sz. ('382-es) európai szabadalom alapján engedélyezett 2 260 626 sz. ('156-os) és a 2 407 963 sz. ('963-as) spanyol szabadalomnak, amelyek a jól ismert Nescafé Dolce Gusto rendszer kapszuláit védik.

2015. május óta a *Fast Eurocafé* importált, eladásra ajánlott és árusított kapszulákat egy, a Nescafé Dolce Gusto rendszerrel összeegyeztethető ital számára.

2016. januárban a Nestlé az 5-ös számú Barcelonai Kereskedelmi Bíróságnál pert indított ideiglenes intézkedésre irányuló kérelemmel a Fast Eurocafé ellen a fentebb említett szabadalmak alapján. Ebben az időben a Fast Eurocafé a kapszulák két változatát forgalmazta a piacon:

- V1 kapszulákat, amelyek a közepükön nyitottak; és
- V2 kapszulákat, amelyek a széleiken (vagyis V alakú nyílásokkal) nyitottak, és egyes esetekben reprodukálták a V1 kapszulák nyílásait (vagyis lyukakon keresztül működtek).

A Nestlé fő érve az volt, hogy mind a V1, mind a V2 kapszulák bitorolták '156-os és '382-es szabadalmát, amelyek lényegileg a következőket védtek:

„...egy kapszulát, amely arra van szánva, hogy egy extraháló készülékben nyomás alatt beinjektált folyadékkal extrahálják, és amely tartalmaz egy ital készítésére szolgáló anyagot, ahol a kapszula tartalmaz egy zárt teret, amely az említett anyagot és egy olyan eszközt tartalmaz, amely lehetővé teszi az említett kapszula kinyílását használatának időpontjában és az említett ital kifolyását, azzal jellemezve, hogy a kinyílást azzal érezzük el, hogy a nyíló eszközt a zárt kamra visszatartó falával viszonylag ütköztetjük, valamint azzal, hogy a viszonylagos ütköztetést a kamrában a folyadéknyomás emelésének a hatásával érezzük el.”

A Fast Eurocafé szembehelyezkedett a Nestlé állításaival, azzal érvelve, hogy:

- a Nestlé szabadalmi érvénytelenek voltak azon az alapon, hogy nélkülözték az újdonságot és a feltalálói tevékenységet, és azokat nem bitorolta, mert:
  - a V2 kapszulák V alakú nyílásain nem volt szakadás vagy lyukasztás, hanem azok csupán elválasztották a visszatartó falat a csészétől; és
  - nem volt jelentős italkifolyás a V2 kapszulák megközelítőleg 20%-án jelenlevő lyukakon keresztül; és
- nem volt védekezés a V1 kapszulákkal kapcsolatban, amelyek nem voltak a piacon, amikor a panaszt benyújtották.

Védekezésében a Fast Eurocafé az első igénypont oltalmi körét mindkét szabadalomban korlátozottan értelmezte, megállapítva, hogy:

- míg a '156-os szabadalom 1. igénypontja nem utalt arra a tényre, hogy a „nyitás” azt jelenti, hogy el kell szakítani vagy lyukakkal kell ellátni a zárt kamra vékony fémjét, az igénypontot úgy kell értelmezni, mintha ez a jellemző benne lenne; és
- a '382-es szabadalom 1. igénypontjával kapcsolatban, amely magában foglalta a szakítási jellemzőt, ezt a kifejezést korlátozottan kell értelmezni.

A Barcelonai Kereskedelmi Bíróság 2018. január 9-i döntésében kinyilvánította, hogy az igénypontokat leírásuk szerint kell értelmezni. Ezért:

- a '156-os szabadalom 1. igénypontja nem tartalmazta a szakítással vagy lyukasztással történő nyitás jellemzőjét, és a leírás magyarázata szerint a nyitási eszköz bármilyen

alakú vagy mechanizmusú lehet (számosat említenek). A Fast Eurocafé értelmezésének nincs értelme; és

- bár a '382-es szabadalom 1. igénypontja tartalmazta a szakítási jellemzőt, és figyelembe véve, hogy a leírás határozottan állítja, hogy a „szakítás” szót tágan kell értelmezni, a Fast Eurocafé értelmezése megalapozatlan volt.

Miután a bíróság meghatározta mindkét szabadalom oltalmi körét, megállapította, hogy azok érvényesek. Miután alaposan elemezte mindkét fél bizonyítékait, bitorlásukkal kapcsolatban a bíróság a következő következtetésekre jutott:

- annak ellenére, hogy a V2 kapszulák V alakú nyílásai nem foglaltak magukban szakítást vagy lyukasztást, és elfogadva (amivel a Fast Eurocafé védekezett), hogy a vékony film pusztán el volt különítve vagy választva, a kapszulák ilyen nyitási eszközei a Nestlé szabadalmainak oltalmi köre alá estek (vagyis szakítás vagy lyukasztás nélkül kinyílt a kapszula, úgyhogy az ital kifolyt, és meggátolta a keresztzennyezést);
- a nyílások szintén mindkét szabadalom oltalmi köre alá estek, mert a vékony fal szakadás vagy lyukasztás révén bekövetkező kinyílása (bár minimálisan) lehetővé tette az ital kifolyását; és
- minthogy az alperes nem nyújtott be bizonyítékot azzal kapcsolatban, hogy nem bitorolta a szabadalmakat, a V1 kapszulákra vonatkozó érveket a V2 kapszulákra vonatkoztatva is érvényesnek fogadta el a bíróság.

A bíróság a fentiek alapján megállapította, hogy a Nestlé keresete megalapozott, mert a Fast Eurocafé bitorolta a Nestlé fentebb megjelölt szabadalmait.

Az alperes a döntése ellen fellebbezett.

Tajvan

Nehéz elkerülni az utólagos bölcsességet annak meghatározásakor, hogy egy mindennapi mechanikai szerkezet módosítására vonatkozó találmányban van-e feltalálói tevékenység. A tajvani bíróság alább ismertetett döntése hasznos mintát szolgáltat ilyen téren.

Az általános nemzetközi gyakorlatnak megfelelően Tajvanon is az az alapelv egy szabadalmi bejelentés vizsgálatakor, hogy a találmányt a technika állásával hasonlítják össze annak megállapítása céljából, hogy egy általános tudású szakember képes-e megvalósítani a találmányt a technika állásához viszonyítva egyszerű módosításokkal. A megsemmisítési eljárásban annak bizonyítása érdekében, hogy egy általános tudású szakember képes megvalósítani a szabadalmazott találmányt, a megsemmisítést kérelmező a technika állásához tartozó több anterioritásra is hivatkozhat érvelésének alátámasztására.

Újabban a tajvani bíróságok azt kívánják, hogy ha két vagy több anterioritást neveznek meg egy találmányi szabadalom feltalálói tevékenysége ellen, a megsemmisítést kérelmezőnek bizonyítania kell, hogy egy általános tudású szakember kellően motiválva van a technika állásához tartozó több hivatkozás kombinálására. A 2013. évi szabadalomvizsgálati

irányelvek szerint annak meghatározásához, hogy egy általános tudású szakember ehhez motiválva lenne-e, a következő szempontokat kell figyelembe venni.

- Van-e kapcsolat a technika állásához tartozó hivatkozások és a találmány között a műszaki területek vonatkozásában?
- Van-e kapcsolat a technika állásához tartozó hivatkozások és a találmány között a találmány által megoldandó probléma vonatkozásában?
- Van-e kapcsolat a technika állásához tartozó hivatkozások és a találmány között funkcióik vagy hatásaik vonatkozásában?
- Van-e a találmányi szabadalomra vonatkozó ismeret a technika állásához tartozó hivatkozásokban?

Az irányelvek megállapítják továbbá, hogy a fenti szempontok bármelyikének a hiánya nem szükségszerűen jelenti azt, hogy nincs motiváció a technika állásához tartozó hivatkozások kombinálására.

Az irányelvek azonban nem tárgyalják azt az eshetőséget, hogy egy szakember motiválva van a technika állásához tartozó több hivatkozás kombinálására olyan esetben, amikor a fenti szempontok egyikét kielégítik mind a technika állásához tartozó hivatkozások, mind a találmányi szabadalom.

2017. májusban a Tajvani Szellemi Tulajdoni Bíróság véleményt nyilvánított azokról a sajátos követelményekről, amelyeket annak meghatározására lehet használni, hogy egy általános tudású szakember motiválva van-e a technika állásához tartozó hivatkozások kombinálására annak érdekében, hogy megvalósítson egy találmányt (Xing-Zhuan-Su-Zi, 2016). Az ügy egy megsemmisítési eljárásra vonatkozott, amelyet egy adminisztratív per követett. A megtámadott szabadalom tárgyát egy motorkerékpár hátsó ülése pedáljainak a helyzete képezte. A megsemmisítést kérelmező a technika állásához tartozó két anterioritásra hivatkozott, és azzal érvelt, hogy egy általános tudású szakember azok kombinálásával könnyen meg tudná valósítani a kérdéses találmányt. Mindkét anterioritás egy motorkerékpár hátsó ülésének pedáljaira vonatkozott, amelyeknek a helyzete azonban eltérő volt a megtámadott szabadalom igénypontjaiban meghatározott pedálokétól. Bár a megtámadott szabadalom mindennapi mechanikaszerkezetek módosítását tárgyalta, a bíróság megállapította, hogy egy általános tudású szakember nem lenne kellően motiválva a hivatkozott anterioritások kombinálására. A bíróság véleményét az alábbiakban foglaljuk össze.

- A feltalálói tevékenység vizsgálatát úgy kell kiértékelni, hogy a hivatkozott anterioritásokra utalva figyelembe kell venni a találmány műszaki tartalmát céljával és funkcióival együtt annak meghatározásához, hogy a találmány kiemelkedő műszaki tulajdonságokkal rendelkezik-e, vagy pedig csupán kézenfekvő tevékenységet mutat. Sértené a feltalálói tevékenység megítélésének elveit, ha az idézett hivatkozások gondos felülvizsgálata nélkül, csupán a szabadalmi leírás alapján vonnának le arra vonatkozó következtetést, hogy a találmányban igényelt lábpedálok műszaki jellemzői könnyen megvalósíthatók.

- A kérdéses találmány célja az volt, hogy az utasok kényelmesebben érezzék magukat, amikor a hátsó ülésen utaznak, és lábaikat a pedálokra nyugtatják. Az első anterioritás célja azonban az volt, hogy a motorkerékpár utasainak a kényelmét növeljék, a második anterioritás célja pedig annak a megakadályozása volt, hogy túl nagyok legyenek a lábpedálok merevítői. Ezért a két anterioritás mind céljában, mind funkciójában különbözött a találmánytól.
- Egyik anterioritás sem tartalmazta a hátsó ülés pedáljainak helyzeti jellemzőit, amelyeket a kérdéses találmány meghatároz.
- Továbbá az első anterioritás a másodiktól mind céljában, mind funkciójában különbözött. Egy átlagos tudású szakember nem lenne arra ösztönözve, hogy a két anterioritást csupán azok tartalma alapján kombinálja.

Törökország

Az új szellemi tulajdoni törvénykönyv 2017. január 10-én lépett hatályba, és rendelkezéseket tartalmaz a szabadalmi és védjegyügyvivők hivatásáról.

Egy *ad hoc* rendelet, amely 2017. május 18-án lépett hatályba, és az új szellemi tulajdoni törvénykönyv értelmében adták ki, megalapítja a viselkedési kódexet, amely kötelező a szabadalmi és védjegyügyvivőkre nézve.

Az új szellemi tulajdoni törvénykönyv és az *ad hoc* rendelet úgy van megszővegezve, hogy fontos befolyást gyakoroljanak a hivatásra, mert új szabályokat fektetnek le a szabadalmi és védjegyügyvivők felelősségeiről, különösen fegyelmi szempontból.

Az új szellemi tulajdoni törvénykönyv hatálybalépése előtt Törökországban nem volt:

- kódex a hivatás viselkedési szabályairól;
- büntetési vagy jogi alap fegyelmi rendszabályok végrehajtásához szakmai vétkes gondatlanság és helytelen viselkedés megbüntetésére;
- hivatalosan elismert testület vagy hatóság szakmai vétkes gondatlanság és helytelen viselkedés megbüntetésére vagy a szakmai viselkedési szabályok kikényszerítésére.

Míthogy a Török Szabadalmi és Védjegyhivatalnál (korábban Török Szabadalmi Intézet) lajstromozott szabadalmi és védjegyügyvivők közel 60%-a ügyvéd is, az ügyvivőket két csoportba kell osztani:

- szabadalmi és védjegyügyvivők, akik nem ügyvédek; az ő gyakorlatukat az új szellemi tulajdoni kódex és az *ad hoc* rendelet hatálybalépése előtt nem szabályozták sem viselkedési szabályok, sem fegyelmi rendszabályok;
- az ügyvédi kamaránál ügyvédként lajstromozott szabadalmi és védjegyügyvivők; őket az új szellemi tulajdoni törvénykönyv és az *ad hoc* rendelet hatálybalépése előtt kötelezték az ügyvédi törvény, valamint az ügyvédi kamara viselkedési szabályai és fegyelmi rendelkezései. Az új szellemi tulajdoni törvénykönyv és az *ad hoc* rendelet hatálybalépése után rájuk nézve megmaradtak a korábbi kötöttségek.

Az új szellemi tulajdoni törvénykönyv alapján az összes szabadalmi és védjegyügyvivő, függetlenül attól, hogy egyidejűleg ügyvéd-e, egységes viselkedési szabályok alapján büntethető hivatásos tevékenységének gyakorlása folyamán.

A szabadalmi és védjegyügyvivői hivatásra vonatkozó jogi keret a következőkből áll:

- a Török Szabadalmi Intézet megalapítási törvénye (5000/2003);
- a 2017. január 10-én hatályba lépett új szellemi tulajdoni törvénykönyv, amely a hivatással kapcsolatban módosítja az 5000/2003 sz. törvényt; és
- a szabadalmi és védjegyügyvivők viselkedésére és fegyelmezésére vonatkozó *ad hoc* rendelet, amely a hivatalos közlönyben való publikálást követően 2017. május 18-án lépett hatályba.

A hivatásra és a szabadalmi és védjegyügyvivőkre vonatkozó első török törvény a Török Szabadalmi Intézet megalapítására és funkcióira vonatkozó 544/1994 sz. rendeleti törvény, amely a következőket szabályozza:

- a szakmai képesítés követelményei,
- külön képesítési vizsgák szabadalmi és védjegyügyvivők számára,
- külön lajstromok a szabadalmi és a védjegyügyvivők számára,
- cselekvés a jogtulajdonosok nevében és képviselő a Török Szabadalmi és Védjegy-hivatal előtt, ami csupán lajstromozott szabadalmi ügyvivőkre és védjegyügyvivőkre van korlátozva,
- olyan személyek, akik legalább három évig szolgáltak a Török Szabadalmi és Védjegy-hivatalnál elnökként, alelnökként, főosztályvezetőként, osztályvezetőként, szakértőként vagy szakértő megbízottként, a hivatal elhagyása után minősítő vizsgák letétele nélkül jogosultak a hivatás gyakorlására.

A szellemi tulajdoni törvény 181. és 182. cikke vonatkozik az ügyvivőkre.

A 181. cikk előírja, hogy a Török Szabadalmi és Védjegy-hivatalnál való lajstromozás kötelező az ügyvivői hivatás gyakorlásához. A 182. cikk az 5000/2003 sz. törvényhez egy új, 30A cikket csatol, amely a következőkről rendelkezik:

- egy új szakmai viselkedési kódexet fogad el, amely a fentebb említett *ad hoc* rendeletben van részletezve;
- új büntető rendelkezéseket fogad el a szakmai viselkedési szabályok megsértésének esetére; és
- egy új fegyelmi tanácsot alapít a hivatal szerveként, amely jogosult büntetni a szakmai viselkedési kódex megsértését.

Az új viselkedési kódex az ügyvivők magatartásbeli viselkedését szabályozza – például az alábbi módon.

- Nem végezhetnek olyan cselekvéseket, amelyek károsak a hivatás hírnevére.
- A hivatal személyzetével szemben udvariasan kell viselkedniük, és figyelembe kell venniük a hivatás becsületét [5(1)*o*] cikk].

- Üzleti kapcsolataikban az ügyvivőknek tartózkodniuk kell minden olyan cselekvéstől, amely nem felel meg a szakmai együttműködésnek és a hivatás megbecsülésének.
- Az ügyvivők nem nyilatkozhatnak – írásban vagy szóban – a Török Szabadalmi és Védjegy hivatal nevében.
- Az ügyvivők nem tehetnek rágalmozó vagy megalázó kijelentéseket társaikkal kapcsolatban.

További rendelkezések az ügyvivő és az ügyfél viszonyát szabályozzák, például:

- A tájékoztatás kötelezettsége, amely szerint a tájékoztatásnak „időben, teljesen és pontosan” kell történnie.
- Egy ügyvivőnek közölnie kell a véleményét a rábízott ügyben, azonban nem kötelezheti el magát az ügy vagy a tevékenység kimenetelével kapcsolatban.
- Egy ügyvivő nem fogadhat el egy megbízást, tudva, hogy nincs sem ideje, sem gyakorlata annak lefolytatásához.

Az 5000/2003 sz. törvény 30A:2 cikke négy büntetési fokozatot ír elő az olyan ügyvivők számára, akik hivatásuk gyakorlása közben nem járnak el a magatartási kódexben előírt szabályokkal összhangban. Ezek a következők:

- írásbeli megintés;
- megfeddés helytelennek ítélt viselkedésért;
- a szabadalmi és védjegyügyvivői szakmai tevékenység időleges felfüggesztése legalább 3 hónapra és legfeljebb egy évre; és
- a hivatásból való tartós elbocsátás: azokat az ügyvivőket bocsátják el tartósan, akiket időleges felfüggesztéssel büntettek, és öt éven belül megismétlik a hasonlóan büntethető viselkedést.

Az 5000/2003 sz. törvény 30A:7–8 cikke szerint a hivatal két új fegyelmi tanácsot is megalapított, amelyek hét hivatalos és hét helyettes tagból állnak, akiket a Tudományos, Ipari és Technológiai Minisztérium három évre jelöl ki. A tanács magában foglal:

- egy tagot a Tudományos Ipari és Technológiai Minisztériumból;
- három tagot a Török Szabadalmi és Védjegy hivatalból; és
- három tagot a szabadalmi és védjegyügyvivők közül, akik legalább öt éven keresztül ténylegesen gyakorolták a hivatást, és akiket nem vetettek alá fegyelmi eljárásnak.

Minden fegyelmi tanácsi döntés ellen lehet fellebbezni az adminisztratív bíróságoknál, ahol az utolsó fórum az Államtanács (Felső Adminisztratív Bíróság).

A hivatal előtti képviseletre a következő szabályok vonatkoznak:

- Csak a hivatalnál lajstromozott szabadalmi és védjegyügyvivők jogosultak eljárni a hivatal előtt ügyfeleik képviseletében.
- Az ügyvédek jogosultak eljárni a hivatalnál, feltéve, hogy ott be vannak jegyezve szabadalmi és védjegyügyvivőként.
- A lajstromozott szabadalmi ügyvivők jogosultak a hivatal előtt eljárni szabadalmi, használatiminta-, minta- és félvezetőtopográfia-ügyekben.

- A lajstromozott védjegyügyvivők jogosultak a hivatalnál eljárni védjegy-, minta-, földrajziárjelző- és hagyományos terméknévügyekben.

A bíróság előtti képviseletre a következő szabályok érvényesek:

- Csupán az olyan szabadalmi és védjegyügyvivők képviselhetik ügyfeleiket bíróságokon ügyvédként, akik ügyvédek is.
- Azok a szabadalmi és védjegyügyvivők, akik nem ügyvédek, nem jogosultak a bíróságok előtt képviseletet ellátni. Csupán a bíróság felhívására beszélhetnek hallgatóság előtt sajátos kérdések megvilágítására (amelyek gyakran műszaki jellegűek).